

Darīsim KOPĀ!

MĀJAI VAJAG JAUNAS CAURULES!

Visi cauruļu nomaiņas noslēpumi: cik maksā,
kur atrast meistarus, cik ātri tiek sākti darbi?

7. lpp.

„MANI PADZEN NO DZĪVOKĻA...”

Vīrietis laikus nenoslēdza laulību un vienā dienā zaudēja
dzīvokli, ko sen jau uzskatīja par savu

8.–9. lpp.

№8 (156), augusts 2021

www.kopaa.lv

Svarīgākais par māju apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem

KURŠ TEICA – MIAU?

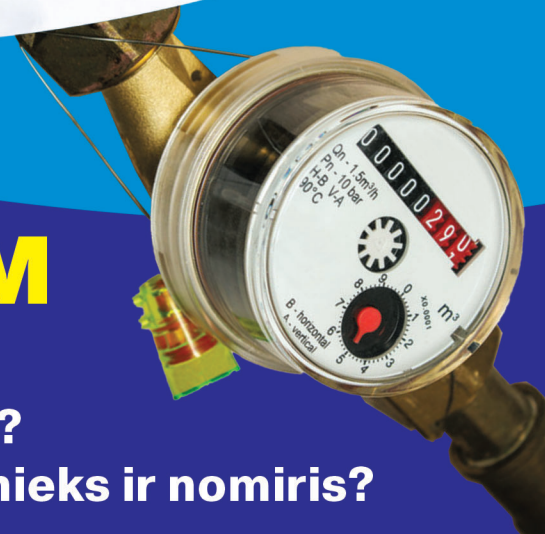
Cik kaķu atļauts turēt vienā dzīvoklī,
un kādos gadījumos
kaimiņi par jūsu dzīvniekiem
var sūdzēties Pārtikas
un veterinārajā dienestā?

4.–5. lpp.

9. lpp.

TRĪS JAUTĀJUMI PAR ŪDENS SKAITĪTĀJIEM

Kā ekonomēt uz verifikāciju? Kādos gadījumos
pārvaldnieks mājā uzstādīs vienota parauga skaitītājus?
Kā pieprasīt ūdens patēriņa pārrēķinu, ja dzīvokļa īpašnieks ir nomiris?

„TAS NAV VIENKĀRŠS PROCESS!”

Augusts ir pēdējais mēnesis, kad drīkst veikt radiatoru nomaiņu

Liene VARGA

Vasara ir ne tikai atpūtas laiks, bet arī vienīgais brīdis, lai savlaicīgi gatavotos rudens/zīmas sezonai – veikt radiatoru un vannas istabas dvieļu žāvētāju nomaiņu. Kā pareizi organizēt siltumelementu nomaiņu, lai netraucētu visas mājas apkures sistēmu un sāktu apkures sezonu bez liekām ķibelēm?

Radiatoru (konvektoru) nomaiņa

Jauna radiatora (konvektora) iegāde un tā uzstādīšana nav tik vienkāršs process, kā tas sākumā varētu šķist, jo vispirms jāveic nepieciešamās jaudas parametru aprēķini un jāizvēlas pareizā tipa radiatoru (konvektoru) – skaidro uzņēmuma *Rīgas namu pārvaldnieks* speciālisti.

Vispirms jāizstrādā tehniskā dokumentācija pie sertificēta siltumapgādes projektēšanas speciālista pēc jūsu izvēles, veicot dzīvokļa siltuma zuduma aprēķinu. Uz tā pamata izvēlas jauno sildķermeņu izmēru, tipu un pieslēguma shēmu.

Projektā jābūt norādītiem ne tikai radiatoru (konvektoru) tehniskajiem parametriem, bet arī jāparedz ēkā esošās siltumapgādes sistēmas izmaiņas, to starpā hidrauliskā režīma izmaiņu aprēķins.

Tehniskās dokumentācijas izstrāde garantē ne tikai tehniski pareizu sildķermeņu nomaiņu, lai tie neietekmētu turpmāku apkures sistēmas funkcionēšanu, bet arī ļauj veikt precīzāku aprēķinu, lai ekonomija uz sildķermeņu nomaiņu būtu lielāka. Izstrādātā tehniskā dokumentācija ir jāpasaka ar savu namu pārvaldi. Piemēram,

SIA Rīgas namu pārvaldnieks (RNP) klientiem saskaņošana ir nepieciešama ar iecirkņa siltumiekārtu inženieri, iesniedzot dokumentāciju divos eksemplāros. Pēc saskaņošanas ir nepieciešams veikt apkures sistēmas attiecīgo stāvvalu drenāžu (iztukšošanu). Pēc radiatora (konvektora) nomaiņas pabeigšanas apkures sistēma jāatjauno – tā jāpiepilda, jāatgaiso, jāveic hidrauliskā pārbaude, jānobalansē.

Var sabojāt apkures sistēmu

Ja tiek veikta patvaļīga, nesaskaņota radiatoru (konvektoru) maiņa, tad var sabojāt apkures sistēmu visai mājai. Lai izvairītos no iespējamās problēmsituācijas izraisīšanas, radiatoru (konvektoru) maiņu uzticiet veikt sertificētam speciālistam vai uzņēmumam. Pirms remontdarbu sākšanas dzīvokļa īpašniekam vai izvēlētajam pakalpojuma sniedzējam nepieciešams vienoties ar pārvaldnieku par centrālās apkures sistēmas drenāžu (iztukšošanu) jeb ūdens izlaišanu no attiecīgā stāvvalda sildķermeņa nomaiņas laikā.

Lai pieteiktu šo maksas pakalpojumu, *Rīgas namu pārvaldnieka* klientiem jāzvana uz infor-

matīvo tālruni 8900 darbdienās no plkst. 8.00 līdz 20.00. Pakalpojuma izpildi nodrošina PS *Siltumserviss Rīga*, ar ko jāpasaka pēc remontdarbu pabeigšanas, lai veiktu apkures sistēmas hidraulisko pārbaudi, uzpildīšanu un atgaisošanu. RNP radiatoru (konvektoru) nomaiņas pakalpojumu nepiedāvā.

Nemiet vērā, ka radiatoru nomaiņu var veikt tikai pēc apkures sezonas pārtraukšanas līdz 1. septembrim, iepriekš saskaņojot tehnisko dokumentāciju ar pārvaldnieku.

Dvieļu žāvētāju nomaiņa

Var šķist, ka dvieļu žāvētāja nomaiņa nav nekā īpaši sarežģīts, tomēr jāņem vērā būtiskas lietas, lai neietekmētu karstā ūdens vai apkures sistēmu.

Ja dvieļu žāvētāju nomaiņa pret līdzīgu, ar identisku izvietojumu, tad pietiek ar iesniegumu, ko dzīvokļa īpašnieks iesniedz pārvaldniekam, garantējot, ka dvieļu žāvētāja diametrs netiks samazināts un izvietojums netiks mainīts. Iesniegumā dzīvokļa īpašnieks arī norāda, ka ūdens noplūdes vai traucējumu gadījumā trūkumi tiks novērsti triju dienu laikā. Toties, ja tiek veikta pārbuve, pie-

mēram, dvieļu žāvētājs tiek pārvietots uz pretējo sienu, tam tiek mainīts pieslēgums, dvieļu žāvētājs tiek demontēts, nepieciešams izstrādāt projektu un saskaņot to ar pārvaldnieku tieši tāpat kā maiņot radiatoru.

Ja izlemjat demontēt dvieļu žāvētāju, tad ziniet, ka šī sildķermeņa neesamība jūsu dzīvokļa īpašumā neatbrīvo no maksājuma par karstā ūdens cirkulāciju. Atbilstoši metodikai, ko izmanto patērētās siltumenerģijas sadales un maksas aprēķināšanai, Rīgas domes 2010. gada 24. augusta instrukcijas Nr. 9 „Rīgas pašvaldības īpašumā vai pārvaldīšanā esošajās daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās patērētās siltumenerģijas sadales un maksas aprēķināšanas kārtība” 11. punkts noteic, ka par karstā ūdens cirkulācijai patērētās siltumenerģijas daudzumu patērētājs maksā arī gadījumos, ja īpašums atslēgts no mājas kopējās karstā ūdens piegādes sistēmas, kā arī tad, ja patērētājs atrodas prombūtnē vai karstā ūdens patēriņš īpašumā norēķina periodā ir vienāds ar nulli.

Kāpēc ir jāpasaka?

Nomainot uz neatbilstošas jaudas radiatoru (konvektoru), nekā siltumsistēmai paredzētais, tas var iespaidot apkures sistēmu visā mājā, bet nepareiza dvieļu žāvētāja uzstādīšana var ietekmēt karstā ūdens piegādi, apkures sezonā – arī apkuri. Ja radiators (konvektors) ir patvaļīgi nomainīts, dzīvokļa īpašniekam var likt nomainīt radiatorus (konvektorus) uz piemērotas jaudas sildķermeņiem.

Ikvienam dzīvokļa īpašniekam jāatceras, ka *Dzīvokļa īpašuma likuma* 4. pants noteic, ka kopīpašumā esošajā daļā ietilpst atsevišķo dzīvojamo māju apkalpojošās inženierkomunikāciju sistēmas, iekārtas un citi ar atsevišķās dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistīti funkcionāli nedalāmi elementi, kas nepieder pie atsevišķā īpašuma (tajā skaitā atsevišķā īpašuma robežās esošie sildēlementi, ja to funkcionālā darbība ir atkarīga no kopīpašumā esošajām inženierkomunikācijām). Tas nozīmē, ka radiatoru (konvektoru) un dvieļu žāvētāju dzīvokļa īpašumā (arī tajos, kas ir privatizēti) ir daļa no kopējās mājas siltuma sistēmas, nevis katra dzīvokļa īpašnieka īpašums. Mainot radiatorus (konvektorus) par savu naudu, dzīvokļa īpašnieks labprātīgi investē kopīpašumā. Ja īpašnieks dzīvokli pārdod vai ir spiests to atstāt, viņam nav tiesību demontēt par savu naudu uzstādītos radiatorus (konvektorus).

Maksas pakalpojumi, šajā gadījumā – karstā ūdens piegādes pārtraukšana un apkures sistēmas iztukšošana, tiek veikti rindas kārtībā, tādēļ labāk nepieciešamos remontdarbus neatstāt uz pēdējo brīdi. **K**

„Ja izlemjat demontēt dvieļu žāvētāju, tad ziniet, ka šī sildķermeņa neesamība jūsu dzīvokļa īpašumā neatbrīvo no maksājuma par karstā ūdens cirkulāciju.”

KAM MAKSĀ DZĪVOJAMĀS TELPAS ATBRĪVOŠANAS PABALSTU?

Rīgas domes Mājokļu un vides departaments turpina dzīvojamās telpas atbrīvošanas pabalstu izmaksu pašvaldības palīdzības saņemšanai reģistrētajiem denacionalizēto namu īrniekiem. Līdz 1. augustam palīdzību jau saņēmusi 71 ģimene, kopējā izmaksāto pabalstu summa ir 1,5 miljoni eiro.

Pabalstu līdz šim ir saņēmusi trešdaļa no palīdzībai reģistrētajām personām vai ģimenēm.

Nemot vērā Rīgas domes šā gada budžetā piešķirto finanšu līdzekļu apjomu šim mērķim, departaments aicina denacionalizēto namu īrniekus pieteikties reģistrācijai pabalsta piešķiršanai.

Piešķiramā pabalsta apmērs ir atkarīgs no palīdzības saņemšanai reģistrētās ģimenes locekļu skaita. Pabalsta pamatsumma ir 14 300 eiro, papildus par katru personu – 4300 eiro. Tas nozīmē, ka viena cilvēka ģimenei piešķiramā pabalsta apmērs ir 18 600 eiro, divu – 22 900 eiro, trīs cilvēku ģimenei – 27 200 eiro, četru cilvēku ģimenei – 31 500 eiro.

Pabalstu var izlietot nekustamā īpašuma iegādei – kā maksu dzīvojamās telpas vai zemes īpašuma ar apbūves tiesībām pārdevējam, pamatojoties uz pirkuma līgumu (notariāla

akta veidā) par nekustamā īpašuma iegādi. Tāpat arī dzīvojamās telpas īres maksas priekšapmaksai, noslēdzot dzīvojamās telpas īres līgumu (uz laiku ne mazāk par desmit gadiem) ar ierakstīšanu zemesgrāmatā.

Pašvaldība piešķirto pabalstu pārskaitīs nekustamā īpašuma pārdevēja vai dzīvojamās telpas izīrētāja norādītajā kontā.

Reģistrācijai palīdzības saņemšanai Mājokļu un vides departamenta Dzīvokļu pārvaldes komisija var atzīt personas (ģimenes), ja pastāv šāds kritēriju kopums:

- persona (ģimene) denacionalizētajā namā dzīvoja līdz lēmuma par tā denacionalizāciju pieņemšanai un joprojām turpina dzīvot šajā namīpašumā;
- personai nepieder dzīvošanai derīga dzīvojamā telpa, jebkurš zemesgabals Rīgas pilsētā (izņemot zemi zem īpašumā esošas garāžas) vai zemesgabals ārpus Rīgas vismaz 1 ha platībā;
- persona iepriekšminēto nekustamo īpašumu nav labprātīgi atsavinājusi pēc 2004. gada 31. marta;
- trīs mēnešu vidējie ienākumi vienas personas mājāsaimniecībā nepārsniedz 500 eiro mēnesī, divu un vairāk personu mājāsaimniecībā – 400 eiro, un kuru uzkrājumi nepārsniedz 5 mēnešu minimālās darba algas apmēru (šī atzinuma noformēšanai personai (ģimenei) jāvērsas Rīgas sociālajā dienestā, politiski represētai personai nav nepieciešams atzinums par ienākumiem). **K**

BŪS IZMAINĀS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANĀ

Patlaban tiek gatavoti grozījumi Rīgas domes saistošajos noteikumos par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Rīgā, kurus dome plāno skatīt septembra sākumā.

Šie grozījumi galvenokārt ir nepieciešami, lai nodrošinātu iedzīvotājiem vēl pieejamāku atkritumu šķīrošanu, kā arī nostiprinātu visu pušu atbildību un pienākumus atkritumu apsaimniekošanā – skaidro grozījumu autori.

Izmaiņas paredz, ka daudzdzīvokļu māju apsaimniekotājiem būs jāizvieto iepakojuma un makulatūras konteineri pie mājām, kurās ir vairāk nekā pieci dzīvokļi un pie kurām jau ir izvietoti

sadzīves atkritumu konteineri, kā arī jāizvieto konteineri stiklam pie mājām, kurās ir vairāk nekā desmit dzīvokļi un pie kurām jau ir izvietoti sadzīves atkritumu konteineri.

Tāpat daudzdzīvokļu māju apsaimniekotājiem regulāri (ne retāk kā divas reizes gadā) jāinformē iedzīvotāji par pareizu atkritumu dalītu vākšanu un apsaimniekošanu, kā arī jānodrošina liela izmēra atkritumu un mājāsaimniecībā radušos būvniecības atkritumu

izvešana, par šo atkritumu savākšanu vienojoties atsevišķi un informējot mājas iedzīvotājus par izvešanas kārtību, nepieļaujot to uzkrāšanos tam neparedzētās vietās, to starpā pie atkritumu konteineriem.

Grozījumos arī plānots noteikt, ka atkritumu apsaimniekotājiem pēc atkritumu konteineru iztukšošanas jāizvēr vāks un jānovieto atkritumu konteineri to vietā, jānodrošina atkritumu konteineru novietošanas vietu sakopšana pēc atkritumu savākšanas.

Sezonāla rakstura īpašumu īpašniekiem jāslēdz līgums par nekustamā īpašuma visu sezonālās lietošanas laiku – no 1. maija līdz 30. septembrim. **K**

PIEREDZE

MAKSA PAR... NEKO

„Es, daudzdzīvokļu mājas iedzīvotājs, lūdzu uzņēmuma Rīgas namu pārvaldnieks administrāciju skaidrot, kāpēc jūlija rēķinā tiek veikts aprēķins par siltā ūdens cirkulāciju, ja aprēķina periodā (no 18. jūnija līdz pat 9. jūlijam) siltā ūdens vada remontdarbu dēļ nebija ne siltā ūdens, ne siltā ūdens cirkulācijas.

Rīgas namu pārvaldnieks atbild: „Karstā ūdens cirkulācija dzīvojamajai mājai tiek aprēķināta saskaņā ar Rīgas domes 24.08.2010. instrukciju Nr. 9 „Rīgas pašvaldības īpašumā vai pārvaldīšanā esošajās daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās

patērētās siltumenerģijas sadales un maksas aprēķināšanas kārtība”. Tās 10. punktā noteikts, ka ir konstants maksas lielums 0,1 MWh apmērā uz vienu īpašumu. Karstā ūdens aprēķins tiek veikts atbilstoši iesniegtajiem karstā ūdens patēriņa skaitītāju rādījumiem.

Instrukcijā nav noteikta cita metodika karstā ūdens cirkulācijas aprēķinam, ja dzīvojamajā mājā uz laiku pārtraukta karstā ūdens padeve, tādēļ mums nav pamatojuma veikt maksas par karstā ūdens cirkulāciju pārēķinu.”

Tātad, ja pakalpojums netiek nodrošināts, pārvaldnieks ir tiesīgs pieprasīt maksu par... neko! Šādu kārtību ir ieviesusi Rīgas dome ar iepriekš minētajiem noteikumiem.”

Didzis Romanovskis

Akciju sabiedrība
RĪGAS NAMU APSAIMNIEKOTĀJS
Pārvaldam un apsaimniekojam dzīvojamās mājas!
Gaidīti visi, kuri vēlas saņemt izdevīgus piedāvājumus un tarifus!

Rīga, Gogoļa 5, tālrunis 67893079, info@rna.lv

Vācijas ražotāja apkures radiatori **“KERMI”** 25% atlaide no veikala cenas!

Projektēšana, piegāde, montāža, garantija
SIA SANREMS
Ūdens skaitītāju Siltumskaitītāju
Pārbaude – Nomaīņa – Uzstādīšana
Ūdens skaitītāju rādījumu starpības izlīdzināšana
Tālr. 67612523, 67627695, 26327967
Kandavas iela 41a, Rīga

AVĪZI BEZ MAKSAS VAR SAŅEMT:

- Veselības centrā 4, Krišjāņa Barona ielā 117
- Bolderājas poliklīnikā, Kapteiņu ielā 7
- Rīgas domes Labklājības departamentā, Baznīcas ielā 19/23
- Rīgas Sociālā dienesta
 - Teritoriālajā centrā Avoti, Avotu ielā 31, k-2
 - Teritoriālajā centrā Bolderāja, Mežrozīšu ielā 43
 - Teritoriālajā centrā Vidzeme, Vidrižu ielā 3, Brīvības gatvē 266
 - Teritoriālajā centrā Purvciems, Ieriķu ielā 2b
 - Teritoriālajā centrā Pļavnieki, Salnas ielā 2
 - Teritoriālajā centrā Āgenskalns, Ed. Smiļģa ielā 46, Ziepju ielā 13
 - Teritoriālajā centrā Dzirciems, Baldones ielā 2
 - Teritoriālajā centrā Ziemeļi, Hanzas ielā 7
 - Kultūras centrā Imanta, Anniņmuižas bulvārī 29
 - Kultūras centrā Iļģuciems, Lidoņu ielā 27, k-2
- Rīgas namu apsaimniekotāja filiālēs:
 - Gogoļa ielā 5, Rīgā
 - Daugavas ielā 1, Salaspilī
- Rīgas namu pārvaldnieka iecirkņos un nodaļās
- Jūrmalā, Skolas ielā 50, Jūrmalas apsaimniekotāju asociācijas birojā
- Jūrmalā, Raiņa ielā 110, aptiekā
- Jūrmalā, Nometņu ielā 10, aptiekā

Nākamo „Darīsim Kopā!” numuru gaidiet 17. septembrī

Darīsim KOPĀ!

Avīze „Darīsim Kopā!”

Izdevējs:

SIA „EGO projekts”

Reģistrācijas numurs: 000703294

Tālrunis: 29172377

http://www.kopaa.lv

E-pasts: info@kopaa.lv

Rīga, Gogoļa iela 5, LV-1011

Iznāk sadarbībā ar Rīgas

apsaimniekotāju asociāciju

Iespiests: SIA „Poligrāfijas grupa

Mūkusalā”

Tirāža: 20 000

JŪS NESAPROTAT, TAS IR CITĀDI

23 kaķi dzīvoklī – problēma saimnieces un kaimiņu acīm

A. ŠEVČENKO

Daudzdzīvokļu mājas iedzīvotāji jau vairākus gadus karo ar pārlietu līdzjūtīgu kaķu saimnieci par svaigu gaisu un dzīvi bez kukaiņiem.

Kaķi, tarakāni un smirdoņa – kaimiņi jau daudzus gadus nevar izlikt kaķus no savas mājas. Vaininiece ir viena no mājas dzīvokļa īpašniecēm, kas pārlietu mīl savus pūkainos draugus.

Palīdz dzīvniekiem kopš bērnības

Trīsistabu dzīvoklī vietas ir maz – viss ir aizkrauts ar kastēm un paketēm, starp kurām nozib kāds kaķa purniņš – kārtējais Marijas Streļņikovas mīlulis (varones vārds mainīts – red. piezīme). Marija ļoti mīl dzīvniekus, un dzīvnieku skaits to apstiprina. Neskatoties uz to, ka dzīvoklī vairs nav brīvu vietu, kundze zina – jaunam mīlulim vieta atradīsies vienmēr.

Marijai ir 64 gadi, un kopš bērnības viņa palīdz dzīvniekiem. Vēl būdama skolniece, viņa nesusi mājās kārtējo kaķēnu vai kucēnu, lai tikai viņš neuzzinātu, kā tas ir – dzīvot uz ielas. Atceras, kā vecāki rājuši par kārtējā jaunā iemītnieka parādīšanos, bet tomēr palīdzēja. Mamma kopā ar meitu staigāja un meklēja dzīvniekiem jaunas ģimenes. Kopš tā laika Marija vairs nespēj iedomāties dzīvi bez saviem četrkājainajiem draugiem.

– Vispirms mēs dzīvojām privātmājā, tad pienāca dzīvokļa rinda, kurā mūsu ģimene stāvēja daudzus gadus. Pārceļšanās laikā iestājās Politehniskajā institūtā un ieguvu tehnisku specialitāti, – atceras Marija.

Pēc studijām strādāja rūpnīcā – turpat, kur viņas vecāki. Pēc tam, kad rūpnīca beidza darbību, Marija iekārtojās strādāt augstskolā. Apceļās, piedzima dēls, taču 2016. gadā sākās veselības problēmas un darbu nācās atstāt. Kundzei sāpēja kājas un lielus attālumus nostaigāt bija grūti, tomēr no operācijas sievietei atteicās, jo kopš bērnības bijušas sirds darbības problēmas un ārsti brīdinājuši par vispārējās narkozes izraisītiem riskiem. Rezultātā darbnespējas ārstu komisija atzinusi invaliditāti atbilstoši otrajai grupai.

„Tie ir visneaizsargātākie radījumi”

Tad Marija nolēma sevi pilnībā veltīt ģimenei un palīdzēt dzīvniekiem.

Līdz 2017. gadam viņas mājās bija paspējuši padzīvot papagaiļi, kāmiši, suņi un milzīgs daudzums kaķu. Marija izlēma, ka kaķiem palīdzība ir vajadzīga vairāk nekā citiem, jo kāmjus un papagaiļus saimnieki uz ielas neizmet, suņi vairumā gadījumu prot pastāvēt paši par sevi.

– Runči un kaķenes uz ielas ir visneaizsargātākie radījumi. Es daudzas reizes esmu redzējusi, kā bērni staipa kaķēnus, vērodami tos no visām pusēm. Arī pieaugušajiem šī ieraža nepāriet. Jā, kaķiem ir gan zobu, gan nagu, bet viņi tik un tā ir daudz vājāki par suņiem. Ar savu izskatu kaķi piesaista bērnus, kuri sāk ar viņiem spēlēt. Un pieaugušie? Esmu redzējusi, kā vīrietis aizspēra nabaga kaķi. Ar suni gan viņš to nedarītu, – teic Marija.

Īsainie audzētāji visu mūžu ir bijuši līdzās Marijai, un viņa dalījās ar savu mīlestību, jo patiesībā kaķi ir daļa no ģimenes.

– Dzīvnieki šajā dzīvoklī nav dzīvojuši uzreiz pēc pārceļšanās no privātmājas, – stāsta Marija, glaudot vienu no saviem mīlulītiem. – Vecajā mājā es bieži atnesu dzīvniekus, bet, kad pārcēlos uz šo dzīvokli, bija jāvelta daudz rūpju ģimenei un kaķiem laika neatlika. Kad dēlam apritēja divi gadiņi, nolēmu atkal palīdzēt dzīvniekiem, it īpaši kaķiem.

Patlaban kaķu labdares dzīvoklī ir 14 kaķi un 9 kaķenes.

Katru mīluli kundze ir aiznesusi uz veterināro kliniku, lai pārbaudītu viņa veselības stāvokli. Ja kaut kas izrādījās ne tā, centās sniegt iespējami labāko palīdzību.

– Es negribu, lai kaķi vairojas, tāpēc regulāri dodu kaķiem īpašas tabletes, lai tādā veidā izvairītos no pēcnācējiem. Dēls vairākkārt teica, ka dzīvnieki jāsterilizē, bet es esmu pret ķirurģisku iejaukšanos. Pēc tās viņi pārstās dzīvot pilnvērtīgu dzīvi. Ja piedzims kaķēni, tad lai dzīvo, – mierīgi komentē kaķu mīļotāja.

Svarīgi!

Ja īpašnieks vai turētājs pilsētas vai ciema teritorijā vienā adresē tur piecus vai vairāk mājdzīvniekus, kuri ir vecāki par sešiem mēnešiem, viņš apņemas septiņu darbdienu laikā rakstiski informēt par to Pārtikas un veterinārā dienesta teritoriālo struktūrvienību, norādot savu vārdu un uzvārdu, šķirni un mājdzīvnieku skaitu, uzturēšanās vietas adresi un tālruna numuru.

Kur lai dzīvo?

Nenormālā kaķu skaita dēļ trīsistabu dzīvoklī praktiski vairs nav vietas. Dzīvokļa saimnieces dēls Igors (vārds mainīts – red. piezīme) apgalvo, ka palīdzība nepieciešama ne tikai kaķiem, bet arī viņa mammai.

– Mātei ar vecumu attīstās patoloģisks vācējas sindroms, – ar informāciju dalās kaķu saimnieces dēls. – Tas sākās jau tad, kad es vēl biju mazs. Tagad situācija ir daudz sliktāka – viņa nespēj izmest lietas, pat visvecākās. Viņai šķiet, ka tās vēl būs nepieciešamas. Dzīvoklī brīvu vietu vairs nav – viss aizkrauts ar kastēm, kastītēm, paketēm. Dažas kaudzes jau sniedz līdz grieskiem. Un tad vēl kaķi, to ir divdesmit trīs. Tādos apstākļos, kādi ir mūsu mājā, nav iespējams mātei nodrošināt pienācīgu kopšanu.

Dēls vairākkārt centies māti pierunāt vērsties pēc palīdzības pie speciālista – psihiatra.

– Piedāvāju sakopt māju un izsviest daļu veco lietu, taču mamma atsakās no manas palīdzības, apgal-

„Šajā situācijā var nonākt ikviens, kas dzīvo daudzdzīvokļu mājā. Tādas pat problēmas ar smirdoņu un tarakāniem var rasties tikai viena dzīvnieka dēļ.”

vodama, ka viss ir labi un viņu viss apmierina.

Kara pieteikums

Slimajai sievietei kļuva arvien grūtāk aiz kaķiem visu savākt, tādēļ radās neciešama smaka, kas izplatījās kāpņu telpā un kaimiņu dzīvokļos. Marijas kāpņu telpas kaimiņš Ivans Prokopenko regulāri apciemo Streļņikovu ģimeni, lai pārliecinātu viņus satīrīt dzīvokli.

– Tas nav izturams! Streļņikovi dzīvo aiz mana dzīvokļa sienas, un man nācās aizlīmēt kā ventilācijas atveres, tā visas rozetes, taču smaka nepazūd! – Ivans norāda uz aizlīmētajām atverēm sienās. – Turklāt kaimiņiene netic, ka viņas kaķi smird. Viņa apgalvo, ka tos labi uzrauga un tie ir ārkārtīgi tīrīgi. Ja viss ir tik labi, no kurienes smaka?

Pikuļovu ģimene dzīvo stāvu zemāk un arī ir sašutuši. Kā apgalvo Kristīne, viņus uztrauc ne tikai smirdoņa, bet arī mušas un prusaki.

– Ieiet kāpņu telpā un nesaviebties nav iespējams, jo smaka ir nepārspējama! No tās cieš visi iedzīvotāji mūsu

kāpņu telpā. Mani, piemēram, ir apseduši tarakāni, dažreiz pa tiešo krit no griestiem, – Kristīne nopūšas. – Kad izsauca speciālo dienestu, lai apstrādātu dzīvokli, man pateica tieši – maz līdzēs rāpojošo tarakānu indēšana, vispirms jātiek galā ar augststāva kaimiņiem, nelaieme nāk no viņiem. Mani turklāt satrauc mušas, īpaši siltajā sezonā. Visiem logiem priekšā esam uzlikuši sietus, kāpņu telpā arī mušu nav, bet dzīvoklī – ir. Vīrs izpētīja, ka mušas ielido pa ventilācijas atveri, arī sanitārais dienests apliecināja, ka pie tā vainīgi Streļņikovi.

Nelaimju vaininiece Marija Streļņikova cenšas nepievērst uzmanību niknajiem kaimiņiem. Viņa uzskata, ka viņi vienkārši nemīl dzīvniekus, tāpēc izdomā visādas briesmas.

– Es jau sen nerunāju ar kaimiņiem, pat durvis viņiem neatveru. Viņi bija izdomājuši smirdoņu! Kaut kas vienreizējs – es šeit dzīvoju un neko nejūtu! Tarakāni ir, taču tie pie manis no kaut kurienes ierāpo. Es tos regulāri indēju ar līdzekļiem, kas droši kaķiem. Kaimiņiem paskaidroju, lai skatās paši savos

dzīvokļos, jo problēmas ir viņiem, nevis man, – uzskata Marija.

Kaimiņi ir noguruši

Kaimiņi, paguruši no cīņas, uzrakstīja iesniegumu savas mājas pārvaldniekam, tajā – lūgums risināt situāciju, jo viena dzīvokļa īpašnieki sagādā neērtības visiem mājā dzīvojošajiem. Strelņikovas kaimiņiene Kristīne Pikuļova komentēja iesniegumu:

– Apsaimniekošanas kompānija uzreiz veica koplietošanas telpu dezinfekciju pret tārakāniem un smakām, taču tiešā veidā ietekmēt Strelņikovu ģimeni apsaimniekotājam nav iespējams, jo viņi ir dzīvokļa īpašnieki. Ar problemātiskajiem īpašniekiem veica preventīvas pārrunas. *Dzīvokļa īpašuma likums* noteic, ka ikvienam īpašniekam ir tiesības lietot savu īpašumu, bet tiktāl, lai tas neradītu apgrūtinājumu citiem dzīvokļu īpašniekiem. Strelņikovu ģimene, kas savā īpašumā faktiski ir iekārtojusi dzīvnieku patversmi, pārkāpj spēkā esošo normatīvo regulējumu. Viņiem nav atļaujās dzīvojamai telpai mainīt funkciju un to izmantot kā mājdzīvnieku patversmi. No tā izriet mūsu, pārējo mājas iedzīvotāju, tiesības pieaicināt Pārtikas un veterināro dienestu un citus speciālistus sanitāri epidemioloģiskās ekspertīzes veikšanai. Pēc tam varēs vērsties tiesā šīs problēmas risināšanai.

Dzīvojamās mājas apsaimniekošanas uzņēmums no komentāriem atteicās.

Nezaudējot cerību

Iedzīvotāji, cerību spārnoti, ar sūdzībām vērsās dažādās instancēs, bet kaķu dzīvokļa saimniece, baidoties par saviem pūkainajiem draugiem, sadušojās mazliet sakārtot dzīvokli.

Namu pārvaldes darbiniekus Marija dzīvoklī neielaida. Pārkāpumi netika konstatēti, jo skandalozā dzīvokļa saimniece bija dzīvokli nedaudz sakārtojusi un smaka samazinājās. Apsaimniekošanas uzņēmums sāka mazgāt kāpņu telpu ar dezinfekcijas līdzekļiem, un smaka no kāpņu telpas pazuda.

– Es ļoti priecājos, ka ekspertīze neko nespēja izdarīt, – teica Marija. – Arī tagad turpinu uzskatīt, ka mani mīluļi nevienam nekādu diskomfortu radīt nespēj.

Pēc tam, kad kaimiņi bija izsaukuši policiju, Igors nolēma, ka ir pienācis laiks risināt problēmu ar kaķiem. Viņš sāka pierunāt māti vērsties pie ārsta, bet kaķus, vismaz jaunākos no bara, atdot labās rokās.

Tajā pašā laikā smaka kāpņu telpā lēnām atgriezās un kaimiņi gaida, kad būs iespējams vēlreiz izsaukt Pārtikas un veterināro dienestu, lai risinātu problēmas, ko rada kaķus mīlošā kundze un viņas patversme. Igors cer, ka pierunās māti aiziet pie ārsta.

Jurista komentārs

– Šajā situācijā var nonākt ikviens, kas dzīvo daudzdzīvokļu mājā, – stāsta jurists **Aleksandrs Bodunovs**. – Tādas pat problēmas ar smirdoņu un tārakāniem var rasties tikai viena dzīvnieka dēļ. Ja iedzīvotāji nonākuši šādā situācijā ar kaimiņiem, tad saskaņā ar *Dzīvokļa īpašuma likumā* noteikto dzīvnieku īpašnieki, kuri sagādā neērtības, pārkāpj pārējo īpašnieku tiesības. Šādā gadījumā ar iesniegumu jāvērstas policijā vai Pārtikas un veterinārajā dienestā. Šīs organizācijas ir pilnvarotas veikt iesniegumā norādīto faktu pārbaudi, ierodoties uz vietas. Ja pārbaudes dati atklāj sanitāro un higiēnas normu neievērošanu, tad tiek veikti atbilstoši pasākumi vai izņemti dzīvnieki. **K**

PACĒLĀJS UN UZBRAUKTUVE – TAGAD BEZ SASKAŅOŠANAS

Kādus vēl būvdarbus ir atļauts veikt savā dzīvoklī bez pārējo dzīvokļu īpašnieku piekrišanas?

O. BLUĶIS

Dzīvokļa īpašuma likuma grozījumi, kas stājas spēkā 5. augustā, sekme vides pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti – dzīvokļa īpašnieks bez saskaņošanas ar pārējiem dzīvokļu īpašniekiem, ievērojot visas būvniecības prasības, dzīvojamās mājas kāpņu telpā varēs uzstādīt pacēlāju vai pie ēkas ieejas ierīkot uzbrauktuvi.

Grozījumi *Dzīvokļa īpašuma likumā* noteic atvieglotākus nosacījumus vides pieejamības nodrošināšanai pie dzīvojamām mājām personām ar invaliditāti, tostarp uzbrauktuves vai pacēlāja ierīkošanai.

Lai varētu ierīkot uzbrauktuvi vai pacēlāju, personai vairs nevajadzēs visu mājas dzīvokļu īpašnieku piekrišanu. Ar grozījumiem noteikts, ka pārējie dzīvokļu īpašnieki būs tikai jāinformē par ieceri uzstādīt un ierīkot nepieciešamās iekārtas.

Dzīvokļa īpašnieks bez saskaņošanas ar pārējiem dzīvokļu īpašniekiem dzīvojamās mājas kāpņu telpā varēs uzstādīt pacēlāju vai pie mājas ieejas ierīkot uzbrauktuvi. Tāpat saskaņošana nebūs nepieciešama, ja uzbrauktuvi plānots ierīkot pie dzīvokļa, kam pie mājas ir atsevišķa ieeja.

Iekārtas varēs uzstādīt, ievērojot visas būvniecības prasības. Bez saskaņošanas ar pārējiem dzīvokļu īpašniekiem varēs veikt arī citāda veida dzīvojamās mājas kopīpašumā esošas daļas pielāgošanu, lai nodrošinātu sava mājokļa un vides pieejamību.

Iepriekš, lai pieņemtu šādus lēmumus, bija nepieciešams, lai par to nobalsotu vismaz trīs

ceturtdaļas no visiem dzīvokļu īpašniekiem. Grozījumu autori likumprojekta anotācijā norādījuši, ka personām ar invaliditāti nepieciešamo parakstu skaitu bieži ir neiespējami savākt, jo pašiem ir apgrūtināto klātienē apmeklēt pārējos dzīvokļu īpašniekus.

Tāpat autori norādījuši, ka atbalstu, piemēram, mājas ieejas pārbūvei, vairumā gadījumu nav iespējams iegūt, jo dzīvojamajos namos liela daļa iedzīvotāju nav sasniedzami vai arī dzīvo ārzemē. Vairākas pašvaldības jau nodrošina atbalstu dzīvojamajai telpai pielāgošanā, taču šajā procesā joprojām pastāv daudz birokrātisku šķēršļu, teikts grozījumu anotācijā.

Kādus vēl būvdarbus ir atļauts veikt savā dzīvoklī bez saskaņošanas ar pārējo dzīvokļu īpašniekiem? *Dzīvokļa īpašuma likums* nosaka šādu kārtību:

„11. pants. Dzīvokļa īpašnieka tiesības veikt būvdarbus

(1) Dzīvokļa īpašniekam ir tiesības bez saskaņošanas ar citiem dzīvokļu īpašniekiem, bet, ievērojot normatīvo aktu prasības, veikt būv-

darbus atsevišķajā īpašumā, ciktāl tas neskar kopīpašumā esošo daļu vai citus dzīvokļu īpašumus.

(2) Dzīvokļa īpašniekam ir tiesības, ievērojot normatīvo aktu prasības, atjaunot atsevišķo īpašumu norobežojošos logus un durvis bez saskaņošanas ar citiem dzīvokļu īpašniekiem, ja vien dzīvokļu īpašnieku kopība nav lēmusi citādi.

(3) Ja būvdarbi atsevišķajā īpašumā skar kopīpašumā esošo daļu, dzīvokļa īpašniekam nepieciešams šajā likumā noteiktajā kārtībā saņemt dzīvokļu īpašnieku kopības piekrišanu vai, ja būvdarbi skar tikai atsevišķu dzīvojamo māju, – atsevišķās dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku piekrišanu.

(4) Ja būvdarbi atsevišķajā īpašumā skar citu atsevišķo īpašumu, dzīvokļa īpašniekam nepieciešams saņemt attiecīgā dzīvokļa īpašnieka piekrišanu.

(5) Dzīvokļa īpašniekam, lai nodrošinātu viņam vai viņa ģimenes loceklim mājokļa un vides pieejamību, ievērojot būvniecības prasības, kā arī iepriekš informējot dzīvokļu īpašnieku kopību (dzīvojamās mājas pārvaldnieku), ir tiesības:

1) uzstādīt pacēlāju dzīvojamās mājas kāpņu telpā;

2) izbūvēt uzbrauktuvi pie dzīvojamās mājas ieejas vai pie dzīvokļa īpašuma, ja tam ir atsevišķa ieeja;

3) veikt citāda veida dzīvojamās mājas kopīpašumā esošās daļas pielāgošanu, lai nodrošinātu sava mājokļa un vides pieejamību. **K**

NEPARASTS KOPĪGI UZKRĀTĀS NAUDAS IEGULDĪJUMS

Dzīvokļu īpašnieki savam apsaimniekotājam lūdz iegādāties sporta inventāru mājas bērnu vajadzībām, un viņš neatsaka

Marina MATROŅINA

„Mana draudzene dzīvo mājā Kurzemes prospektā 24 Rīgā,” raksta Jeļena Smolenceva. „Viņa stāsta, ka šovasar viņu mājas apsaimniekotājs palīdzējis iedzīvotājiem iegādāties sporta inventāru spēļu organizēšanai mājas pagalmā. Mēs arī gribētu no kopīgajiem uzkrājumu līdzekļiem savas mājas pagalmā uzstādīt futbola vārtus un nopirkt bērniem futbolbumbu. Kā to izdarīt?”

Māju Kurzemes prospektā 24 apkalpo uzņēmums *Rīgas namu apsaimniekotājs*. Neparasto pieredzi ar pirkuma izvēli komentē apsaimniekošanas uzņēmuma galvenā inženiere Viktorija Kurajeva:

– Māju Kurzemes prospektā 24 mūsu uzņēmums apsaimnieko jau daudzus gadus. Šajā namā lēmumus par to, kādiem mērķiem krāt kopējos līdzekļus un kā rīkoties ar naudu, dzīvokļu īpašnieki pieņem paši, mūsu uzdevums ir precīzi izpildīt viņu gribu.

– **Kurš no mājas iedzīvotājiem var vērsties pie pārvaldnieka ar lūgumu nopirkt no kopējiem uzkrājumu līdzekļiem, piemēram, futbola vārtus vai bumbas?**

– Mājas Kurzemes prospektā 24 valdē ir pieci dzīvokļu īpašnieki, pa vienai pilnvarotai personai no katras kāpņu telpas. Tieši viņi vērsās pie mums ar lūgumu piešķirt daļu no mājas kopējās naudas rotaļu un sporta inventāra bērniem iegādei.

– **Kur bērni varēs spēlēties?**

– Apmēram pirms pieciem gadiem dzīvokļu īpašnieki pieņēma lēmumu norobežot ar žogu lielu

zaļā pagalma daļu un šo projektu arī realizēja. Līdz 2015. gadam šajā pagalmā pulcējās nelabvēlīgas kompānijas, bija zagšanas, narkomānijas un vandalisma gadījumi. Tagad ir uzstādīts žogs un pagalmā ir pilnībā norobežots, iekļūt tajā var tikai caur slēgtiem vārtiem vai caur mājas kāpņu telpām.

– **Ļoti ērti!**

– Jā, turklāt iedzīvotāji pret savu zaļo zonu izturas ar lielu atbildību. Iepriekš viņi lūdza piešķirt naudu no mājas kopējiem līdzekļiem zaļes plāvēja un dažādu dārza piederumu iegādei. Tos mājas valdes locekļi paši izvēlējās internetveikalā.

– **Vai katra māja var pieņemt lēmumu nožogot kopīgo teritoriju?**

– Saskaņā ar normatīvu prasībām visvienkāršāk veikt žoga uzstādīšanu vietās, kur iepriekš žogs jau bijis, bet ir nojaukts vai salauzts. Žoga atjaunošanai netiek prasītas īpašas atļaujas. Ja mājai žoga nav bijis, tā uzstādīšanai nepieciešams dzīvokļu īpašnieku kopsapulces lēmums, projekts un tā saskaņošana būvvaldē. Praktiski nav iespējams uzstādīt žogu pie ēkām, kuras atrodas uz trešajām personām piederošas zemes. **K**

MĀJAI KURZEMES PROSPEKTĀ 24 IR SAVS STĀSTS

Pieciastāvu māja Kurzemes prospektā 24 ir uzcelta 1975. gadā un atbilst 103. sērijas projektam.

– Šīs mājas saviem darbiniekiem būvēja A. Popova vārdā nosauktā Rīgas radiorūpnīca, – stāsta Anna Drozda, kas 2015. gadā bija mājas vecākā, turklāt bijusi viena no pirmajām iedzīvotājiem jaunbūvē. – Kad es saņēmu dzīvokli, nebija pat baltās apdares, par krāsošanu nemaz nerunājot, viss bija jādara pašu spēkiem. Mājas karkass ir uzcelts ļoti labi, piemēram, mums ir monolīts pamats, tāpēc māja pārdzīvos jebkādas dabas kataklizmas.

Vēl viens pluss *popovietēm* Kurzemes prospektā ir to lielo pagalmi, kuru apzaļumošana savā laikā notikusi pēc speciāla projekta.

– Mums šeit ir baltas un sārtas kastaņas un tādu sugu priedes, kādas pat Botāniskajā dārzā neredzēt, – lielās mājas iedzīvotāji.

Pirms trīsdesmit gadiem kaimiņiem patika sēdēt mājīgajā pagalmā uz soliņiem, jaunieši spēlēja sporta spēles laukumā, bet bērni šūpojās šūpolēs. Gāja laiks, un pagalmu skāra pārmaiņas, diemžēl – ne uz labo pusi: vispirms kāds salauza soliņus, tad arī šūpoles nokalpoja savu laiku. Palika tikai kastaņas, kas joprojām, neskatoties ne uz ko, pavasaros turpina priecēt ar savu ziedēšanu.

Par žogu iedzīvotāji sāka domāt pēc tam, kad notika nelaime.

– Blakus mūsu mājai atradās veikals *SuperNetto*, kur vietējie puīši iegādājās alkoholu, – stāsta Anna Drozda. – Tad pa ceļam iegriezās mūsu pagalmā. Labi, ja tikai sēdētu, bet piemēroja taču visu sev apkārt un vēl mājas durvis noķēpāja ar uzrakstiem.

Vienā reizē pie šādas trokšņainas kompānijas piegāja mūsu sētniece un aizrādīja: „Jaunie cilvēki, beidziet trokšņot, citādi izsaukšu policiju.” Jaunieši atbildes vietā metās sievietei virsū ar kājām – viens spēriens trāpīja pa galvu, otrs – krūtīs. Pieskrēja viena no kaimiņiem un arī saņēma spērienu ar kāju pa galvu. Tas mani burtiski satracināja – vai mēs kādas aitas?

Policija neģēļus aizturēja un ierosināja krimināllietu, bet kas ar viņiem noticis tālāk – ne-

zinām. Tikai mūsu sētniece, sieviete cienījamā vecumā, četras nedēļas pavadīja slimības gultā. Kur rodas šādi necilvēki? Policisti skaidroja – narkomāni!

Pēc notikušā māju Kurzemes ielā 22 un 24 iedzīvotāji pieņēma lēmumu – pagalmā ir jānorobežo. Pretējā gadījumā nekā nemainīsies – jauno alkoholiķu paaudze aiz logiem lieto dzērienus, bet māmiņas ar bērniem pat baidās iziet pagalmā.

– Vispirms mēs par lēmumu balsojām. Mūsu māja žoga uzstādīšanu atbalstīja 87% dzīvokļu īpašnieku, kaimiņiem – arī vairāk nekā puse īpašnieku. Mēs nolēmām, ka šiem darbiem sakrāsim papildu naudu, sadalot izmaksas uz dzīvokļu īpašumu skaitu. Vidēji katram īpašniekam izmaksas bija 50 eiro, – pieredzē dalās A. Drozda.

Ar balsošanas protokolu mājas pārstāve devās uz Valsts privatizācijas aģentūru, lai noskaidrotu, kam pieder pagalma teritorija. Izrādījās, ka visa zeme ir pašu iedzīvotāju īpašums. „Mēs pat nedomājām, ka esam tik bagāti,” saka iedzīvotāji, jo pēc ieraduma uzskatījuši, ka ir īpašnieki tikai tai zemei, kas ir zem mājas. „Izrādās, mēs esam lieli zemes īpašnieki!”

Pārliecinājusies par iedzīvotāju tiesībām rīkoties ar pagalma teritoriju, A. Drozda devās uz Rīgas būvvaldi, kur saņēma tehnisko uzdevumu žoga uzstādīšanai. Tagad viņa atzīst, ka gatavojusies lielajai birokrātiskajai jēgai, bet būvvaldē viss noticis raiti.

– Tur strādā ļoti labi speciālisti, paldies viņiem, ka visu tik labi izskaidroja!

Pēc tam Annai Drozdai iedzīvotāju uzdevumā nācās atrast arhitektu, kurš izstrādāja žoga projektu un veica dokumentu saskaņošanu. Viss projekts kopā ar arhitekta pakalpojumiem iedzīvotājiem izmaksāja 4500 eiro. Pēc tam atlika tikai atrast strādniekus un uzstādīt žogu.

Darbi tika veiksmīgi pabeigti, un mājas pagalmā atgriezās dzīvība: te atkal atpūšas un satiekas pieaugušie, un bērniņi skraida pa zālienu. **K**

Ar ko sākt?

„Visa mājas pagalma labiekārtošana sākas ar soliņu restaurāciju. Mēs ar vīru noskatījām būvmateriālu veikalā 9,5 cm platus un 4,5 cm biezus dēļus. Vīrs pēc mana lūguma sazāgēja materiālu un sanagloja jaunu soliņu. Lai to izdarītu, bija vajadzīgi tikai pieci dēļi un prasmīgas rokas. Soliņa izmaksa – 28 eiro par materiāliem un vēl mazliet iztērētas krāsas. Tagad mūsu iedzīvotājiem ir, kur apsēties, lai apspriestu mājas tālākās labiekārtošanas jautājumus!”

Anna Drozda

JAUNAS CAURULES – TAS IR IESPĒJAMS!

Mājā nepieciešama visu ūdensvada un kanalizācijas stāvvadu nomaiņa, bet iedzīvotāju uzkrājumi remontdarbiem ir nepietiekami? Izrādās – risinājums ir

Marina MATROŅINA

Ja dzīvojat mājā, kura būvēta pirms kara vai padomju gados, noteikti būsiet pamanījis, ka ūdens un kanalizācijas stāvvadiem pienācis nomaiņas laiks. Caurules vietām ir sarūsējušas, bet vietām – aizsērējušas. Ja kāda vājāka vieta neiztur, notiek avārija un tiek noplūdināti visi zemāk esošie dzīvokļi. Dzīvokļu īpašnieki būtu priecīgi nomainīt vecos cauruļvadus, tikai nezina, cik tas izmaksās un kā sakrāt nepieciešamo naudas daudzumu. Padomu vaicājām speciālistiem.

Liela pieredze stāvvadu nomaiņā

Uzņēmumam *Enesan* ir liela pieredze tādu nozīmīgu darbu veikšanā kā ūdensvada, kanalizācijas un apkures sistēmu nomaiņa daudzdzīvokļu mājās.

– Neskatoties uz pandēmiju, mēs novērojam pieaugošu dzīvokļu īpašnieku interesi par veco komunikāciju nomaiņu, – saka uzņēmuma *Enesan* valdes loceklis Aleksandrs Andreičiķs. – Tikai 2020. gadā mēs noslēdzām vairāk nekā 100 komunikāciju nomaiņas līgumu daudzdzīvokļu mājās, turklāt daudzas mājas kļuva par mūsu pastāvīgajiem klientiem.

– Kā tas notiek?

– Parasti tās ir daudzdzīvokļu mājas, kurās jāmaina visi stāvvadu komplekti. Veikt šādus darbus uzreiz ir dārgi, tāpēc mēs piedāvājam veikt komunikāciju nomaiņu pa daļām. Vienā gadā nomainīt stāvvadus vienā kāpņu telpā, nākamajā vasarā – nākamajā.

Jaunas caurules šodien, apmaksā – rīt

– Vairāki apsaimniekošanas uzņēmumi arī piedāvā iedzīvotājiem veikt pilnu darbu kompleksu uz nomaksu, – turpina Aleksandrs Andreičiķs. – Tā mēs strādājam, piemēram, ar uzņēmumu *Rīgas namu apsaimniekotājs*. Tikko beidzām pilnu komunikāciju nomaiņu 60 dzīvokļu mājā Rīgā, Bērziņu ielā 3. Par jaunajiem stāvvadiem iedzīvotāji norēķināsies ar savu apsaimniekotāju, izveidojot kopējos uzkrājumus.

– Vai veicat arī darbus uz trīspusēja līguma pamata ar klientiem, kurus apsaimnieko *Rīgas namu pārvaldnieks*?

– Protams, turklāt esam novērojuši, ka aktīvajiem māju pārstāvjiem palielinās interese tieši par trīspusēja līgumu noslēgšanu, jo komunikāciju nomaiņa uz šādu līgumu pamata dzīvokļu īpašniekiem izmaksā lētāk.

– Pieņemsim, ka māja ir gatava pasūtīt cauruļu nomaiņu, bet vajadzīgo uzkrājumu nav un namu apsaimniekotājs naudu neaizdod. Vai jūsu uzņēmums var mājai piešķirt iespēju norēķināties pakāpeniski?

– Jā, mums ir līgumi par darbu apmaksu grafiku uz laiku līdz gadam, dažos gadījumos – uz laiku līdz diviem gadiem.

– Cik daudz savas naudas jābūt mājai, lai varētu izmantot jūsu piedāvātās nomaksas iespējas?

– Parasti lūdzam, lai mājas pašas uzkrājums būtu 50% apmērā no darbu vērtības.

Kā strādājat dzīvokļos?

– Ko iesākt, ja mājā sākti darbi, bet viena dzīvokļa īpašnieks nelaiž strādniekus pāri savam sliekšnim?

– Tādi gadījumi notiek, tikai spītīgajam dzīvokļa īpašniekam jāuzņemas atbildība par turpmāko avāriju sekām.

– Zinām, ka pat normatīvajos aktos ir noteikts dzīvokļa īpašnieka pienākums koplietošanas inženierkomunikāciju remontdarbu laikā nodrošināt darbu veicējiem piekļuvi mājās kopējām komunikācijām. Ko darīt, ja dzīvokļa īpašniekam nav spēka vai vajadzīgo instrumentu, lai izjauktu rīgpīša starpsienas vai nokaltu flizējumu?

– Mūsu meistari pēc dzīvokļa īpašnieka individuāla pasūtījuma palīdzēs viņam atbrīvot un no jauna aizdarīt nišu, kurā atrodas stāvvadi, kā arī nepieciešamības gadījumā nomainīt divieļu žāvētāju. Dažkārt apsaimniekošanas uzņēmums, noslēdzot līgumu ar mūsu uzņēmumu, uzreiz paredz šos pakalpojumus pēc pieprasījuma.

– Vai tiešām vienmēr, ja tiek mainītas komunikācijas dzīvokļos, ir jāizjauc starpsienas un jāatver nišas?

– Nē, vienmēr ne. Piemēram, tā sauktajās hruščova projekta mājās sānu dzīvokļu stāvvadiem piekļuve iespējama no kāpņu telpas. Mūsu meistari izmantos jebkuru iespēju, lai pēc iespējas mazāk traucētu dzīvokļu īpašniekus.

– Cik ātri tiek nomainīti stāvvadi atsevišķā dzīvoklī?

– Tas atkarīgs no stāvvadu komplektu skaita. Parasti meistariem nepieciešama viena vai divas dienas, lai nomainītu vienu komplektu, līdz ar to – četras dienas divu komplektu nomaiņai.

– Vai ir iespēja mājā nomainīt tikai aukstā vai tikai karstā ūdens stāvvadu?

– Jā, tehniski tas ir iespējams, tomēr daudz ērtāk un arī gudrāk ir mainīt visu komunikāciju komplektu – aukstā un karstā ūdens un kanalizācijas caurules, jo tās atrodas vienā šahtā. Ja nepieciešams atvērt šahtu dzīvoklī, tad labāk to izdarīt reizē un uzstādīt jaunu cauruļu komplektu.

Mājai šāds remonts ir paceļams

– Jūs teicāt, ka dažās mājās cauruļvadu nomaiņa notiek vairākos posmos. Uz kādu termiņu parasti darbi izstiepjas?

– Mums ir daudz klientu, kur dzīvokļu īpašnieki ik gadu sakrāj līdzekļus viena stāvvadu komplekta nomaiņai vienā kāpņu telpā. Tādā veidā trijos līdz četros gados pie jauniem stāvvadiem tiek visa māja.

– Tātad piecstāvu vai deviņstāvu māja gadā var sakrāt pietiekami daudz līdzekļu, lai nomainītu stāvvadus vienā kāpņu telpā?

– Jā, tā ir.

– Bieži mājai nepieciešama arī aukstā un karstā ūdens un kanalizācijas guļvadu nomaiņa pagrabos. No kā labāk sākt – nomainīt stāvvadus vai guļvadus?

– Ja sakrāti līdzekļi tikai daļai no nepieciešamajiem darbiem, dzīvokļu īpašniekiem labāk vispirms pasūtīt guļvadu nomaiņu un tikai pēc tam ķerties pie stāvvadiem. Jebkurā gadījumā situācija ar ūdensapgādi uzlabosies tikai tad, kad mājā pakāpeniski tiks nomainītas visas komunikācijas gan dzīvokļos, gan pagrabā.

– Kurā gadalaikā labāk veikt komunikāciju nomaiņu dzīvokļos?

– Ūdensvada un kanalizācijas maiņu gadalaikā neietekmē – to var darīt visu gadu, apkures sistēmas nomaiņa jāparedz tikai ārpus apkures sezonas.

– Kādus materiālus jūs izmantojat?

– Galīgā izvēle ir atkarīga no pasūtītāja vēlmēm, mēs esam gatavi un protam strādāt ar visdažādāko firmu materiāliem. Ja piedāvājam klientiem materiālus paši, tad tikai tādus, kas pārbaudīti gadiem, piemēram, *Aquatherm* daudzslāņu plastmasas caurules.

Cenu iespējams fiksēt

– Latvijā strauji pieaug būvmateriālu cenas. Tas skar arī jūsu nozari?

– Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, darbu un materiālu izmaksas patiešām ir pieaugušas. Tas ir nopietns signāls tiem dzīvokļu īpašniekiem, kuri vēl domā, vai ir jāmaina komunikācijas tagad vai jāatliek darbi uz nākotni. Grūti paredzēt, kāds būs cenu pieaugums nākamajā sezonā.

– Pieņemsim, ka mājas aktīvisti jau rīt ieradīs pie jums pēc tāmes. Cik ātri jūs esat gatavi sākt darbu?

– Cenu piedāvājumu mājas pārstāvim mēs izsniegsim uzreiz. Tālākais ir atkarīgs no uzņēmuma,

Kur atrast?

Uzņēmums *Enesan* atrodas Rīgā, Rītausmas ielā 2. Ar speciālistiem iespējams sazināties pa tālruni **67202036** vai **29680271** vai rakstīt uz e-pastu enesan@enesan.lv.

kas šo māju apsaimnieko. Ja mājā ir dzīvokļu īpašnieku biedrība, tad saskaņošanas process notiek ļoti ātri, dažos gadījumos mēs sākam darbu mēneša laikā pēc cenas pieprasījuma. Savukārt dažos namu apsaimniekošanas uzņēmumos vienošanās process aizņem vairākus mēnešus. Tā kā jebkurus darbus labāk plānot iepriekš, patlaban māju pārstāvji var vienoties par darbiem ziemā vai pat nākamajā pavasarī.

Tāmes izveidošana ir bezmaksas pakalpojums

– Kā jūs aprēķināt cenu piedāvājumu konkrētai mājai?

– Ja runa ir par tipveida māju, tad mēs izsniedzam pārstāvjiem jau gatavu tāmi, jo komunikāciju shēmas sērijveida mājās ir pilnīgi vienādas. Ja tāmes izveidošanai nepieciešama komunikāciju apsekošana, tad mūsu speciālisti noteikti aizbrauc uz konkrēto objektu. Komunikācijas nomaiņas cenas piedāvājuma izveidošana ir bezmaksas pakalpojums.

– Kā rīkoties, ja iedzīvotāji būs piekrituši jūsu piedāvātajai cenai, bet būvdarbu sagatavošanas laikā būvniecības pakalpojumu cenas atkal būs palielinājušās?

– Šo momentu es vēlos paskaidrot atsevišķi. Ja mājas pārstāvji patlaban noslēgs līgumu par darbu veikšanu ar mūsu uzņēmumu, piemēram, 2022. gada ziemā, tad mēs to fiksēsīm. Tas nozīmē, ka jebkādas tirgus svārstības neietekmēs mūsu meistaru darbu un viņi veiks stāvvadu nomaiņu par līgumā norādīto cenu.

– Uz kādu termiņu var fiksēt cenu jūsu pakalpojumiem?

– Tas ir atkarīgs no vairākām niansēm, bet mūsu klientu vidū ir daudz māju, kurām ir noteikta cena uz vienu gadu. **K**

AUDŽUMEITA IZDZEN NO DZĪVOKĻA...

Nenoslēgta laulība, un atņēma tiesības uz dzīvokli

Liene VARGA

Jauna sieviete, kuru mūsu lasītājs audzinājis kā paša meitu, patlaban viņu izliek no dzīvokļa, turklāt dara to nevis iegribu dēļ, bet saskaņā ar likumu.

Maz ir to cilvēku, kuri zina, cik nelabojamas sekas var radīt laikus nenoformēti dokumenti. Labs piemērs ir mūsu lasītāja – nu jau seniora cienījamās gados – dzīvesstāsts, kurš pirms vairāk nekā 50 gadiem pārāk vienaldzīgi izturējās pret laulības institūciju un savu izredzēto neaizveda uz Dzimtsarakstu nodaļu. Tagad, visticamāk, vecais kungs paliks uz ielas.

Ne dzērājs, ne parādnieks

„Labdien, cienījamā redakcija! Jums raksta 78 gadus vecs pensionārs un otrs grupas invalīds. Šobrīd, kad rakstu jums vēstuli, vēl esmu savā dzīvoklī, kurā nodzīvoti ilgi gadi, bet, kad līdz mana stāsta lasīšanai nonāksiet jūs, iespējams, jau būšu uz ielas.

Nē, neesmu ne dzērājs, kurš visu nodzēris, ne parādnieks. Manu mājokli – vienistabas dzīvokli – man atņēma nevis tiesu izpildītāji, bet gan mani piederīgie – ģimene. Turklāt viņi nav blēži, tikai rīkojas saskaņā ar *likuma burtu*. Man pat nav, ko iebilst, jo, visticamāk, pats vien esmu vainīgs – nekad neesmu nopietni izturējies pret attiecību oficiālu noformēšanu vai da-

žādu līgumu slēgšanu. Izstāstīšu visu pēc kārtas.

Pirms daudziem gadiem, pēc šķiršanās no pirmās sievas, es satiku citu sievieti – Mariju un mēs sākām dzīvot kopā. Mašai bija trīs bērni, puika un divas meitenes – Oļa un Ira. Es viņus pieņēmu kā savus bērnus, jaunākās meitenes vedu uz dārziņu, spēlējās ar viņiem, mācīju un audzināju. Mana dzīvesbiedre pelnīja ļoti maz, tāpēc visas ģimenes apgādāšanas rūpes bija man. Es to sapratu, pieņēmu un centos, kā varēju.

Maša ar bērniem dzīvoja denacionalizētā mājā, uz kuru ar laiku pārcēlos arī es. Tiesa, pierakstu jaunajā dzīvesvietā nenoformēju. Nācās visu laiku domāt par naudas pelnīšanu, jo vienam uzturēt lielo ģimeni nebija vienkārši. Turklāt es domāju: „Kādēļ mocīties ar dokumentu noformēšanu, pieraksts citā adresē man ir – un labi!” Pat tad, kad uzzināju, ka vecā māja, kurā biju pierakstīts, ir *nolīdzināta līdz ar zemi*, nebiju pārlieku sarūgtināts. Man taču bija, kur dzīvot.

Pēc kāda laika denacionalizētās mājas saimnieks, kurā mēs visi dzīvojām, nolēma to pārdot. Tad mēs ar Mariju no pašvaldības saņēmām vien-

istabas dzīvokli. Ar laiku Maša dzīvokli privatizēja, bet jaunākā meita Ira izlēma, ka mūsu *vieninieciņš* jāpārdod. Viņa piedāvāja plānu – pielikt vēl naudu un nopirkt lielāku – divistabu – dzīvokli. Mums bija nauda, tāpēc tā arī izdarījām, un tad mēs – visa ģimene – savā jaunajā dzīvoklī taisījām remontu, dabiski, arī es.

Tālāk notika, lūk, kas – mana dzīvesbiedre, ar kuru kopā nodzīvojām 28 gadus, nomira un es paliku divistabu dzīvoklī viens. Irinas vīrs man piedāvāja maiņu: viņš atdotu man savu vienistabas dzīvokli, bet es viņiem – Iročkai un viņu meitiņai (manai mazmeitai) – savu divistabu dzīvokli. Es piekritu šim piedāvājumam, jo man divas istabas nebija vajadzīgas, labāk tās atdot lielākai ģimenei. Jaunais vienistabas dzīvoklis, uz kuru tiku pārvests, mani ļoti apmierināja, un es biju gatavs tajā dzīvot līdz savu dienu beigām šajā pasaulē. Tā solīja arī mans znots, kad piedāvāja pārcelties.

Pagāja krietni ilgs laiks, un Irinas meita – mana mazmeita – izauga. Starp viņu un vecākiem izveidojās konflikts, un vecāki nolēma, ka meitenei jādzīvo atsevišķi no viņiem. Šausmīgākais šajā stāstā ir tas, ka pie manis ieradās znots un paziņoja, ka man tuvākajā laikā jāatbrīvo viņa vienistabas dzīvoklis, jo ģimenes padomē ir nolemts, ka tur dzīvos viņu meita. Man viņš nekādu citu mājokli nepiedāvāja.

„Par dzīvokli, kurā dzīvoju, es regulāri maksāju, parādu nav. Tik to gan saprotu, ka ar savu pensiju noīrēt dzīvokli nespēju. Pensija man ir 300 eiro.”

Man ir 78 gadi, un nav neviena, pie kā es varētu dzīvot. Es biju pārliecināts, ka znota dzīvoklis, kurā dzīvoju, ir man līdz mūža galam.

Tas šķita saprotami – ja nebūtu tās naudas, ko mēs ar Mašu krājam visu mūžu, nekāda divistabu dzīvokļa nebūtu bijis. Arī vienistabas dzīvokli, ko vēlāk privatizējām, iedeva ne jau Irinas vīram, bet manai civilsievai Mašai. Tad kāpēc tagad divistabu dzīvokli dzīvo viņš un Ira, bet man jāpārceļas uz ielas?

Par dzīvokli, kurā dzīvoju, es regulāri maksāju, parādu nav. Tik to gan saprotu, ka ar savu pensiju noīrēt dzīvokli nespēju. Pensija man ir 300 eiro. Lai dzīvotu – pilnīgi pietiek, bet, ja no šīs summas 150–180 eiro nāksies atdot par īri un komunālajiem maksājumiem, tad ar atlikumu man diez vai pietiks.

Savukārt pašvaldība man palīdzēt ar mājokli nevar. 300 eiro lielā pensija mani ierindo bagāto kārtā, un pašvaldībā skaidro, ka es pats varot nopirkt sev dzīvokli. Tas man šķiet smieklīgs apgalvojums, bet ko tur!

Kuru katru dienu var ierasties znots un izlikt mani no dzīvokļa. Man nav, kur iet. Varbūt ir kāds likumīgs pamats, lai es varētu palikt šajā dzīvoklī? Vai es varu gluži likumīgi ievākties atpakaļ divistabu dzīvoklī, kas ģimenes rīcībā nonāca, pateicoties man un manai nelaiķei Marijai? Ja mūsu kopdzīve nebija oficiāli reģistrēta, vai es varu cerēt kļūt par dzīvojamās platības mantinieku?”

Situāciju, kādā nonācis mūsu lasītājs, komentē jurists Aleksandrs Kvedars.

Likums civilās laulības neatzīst

– Diemžēl Marija bija vēstules autora civilsievā, bet šādu partnerattiecību veidu Latvijas normatīvie akti neatzīst. Civilajās attiecībās esošos pārus likums nenodrošina ar tādām pašām tiesībām, kādas ir pāriem, kas savas attiecības reģistrējuši Dzimtsarakstu nodaļā. Viens no lielākajiem tiesiskajiem aprobežojumiem – civilaulībā esošie nevar kļūt viens otra mantinieki.

Latvijas iedzīvotāji noteikti ir dzirdējuši vai lasījuši par to, ka vairākās

Eiropas Savienības valstīs civilaulībā esošie partneri ir nodrošināti ar tādām pašām tiesībām kā Dzimtsarakstu reģistrā sareģistrētie partneri. Diemžēl mūsu valstī tas nedarbojas, lai arī Latvijā jau vairākus gadus tiek izskatīti grozījumi likumos, kuri dotu civilās attiecībās esošiem partneriem tiesības mantot.

Atcerieties traģēdiju, ko izraisīja veikala *Maxima* sabrukšana Zolitūdē. Arī toreiz daudzi cilvēki, kuru civilais laulātais bija gājis bojā šīs traģēdijas laikā, nevarēja saņemt kompensāciju kā traģēdijas upura atraisītis vai atraisītne. Sekoja pat daži tiesas procesi, lai pierādītu, ka mirušais bijis civilā laulībā un viņi veduši kopīgu saimniecību. Toreiz runa bija tikai par kompensācijas saņemšanu un ne vairāk. Atgriezoties pie mūsu stāsta, teikšu īsi: ja dzīvokļa īpašniece bija Marija, tad tikai viņa tiek uzskatīta par pilnvērtīgu īpašnieci, kas nozīmē, ka tikai Marijas bērni var būt nekustamā īpašuma mantinieki, nevis vēstules autors.

– Iedomāsimies situāciju, kad mūsu lasītājs tomēr būtu oficiāli reģistrējies savas attiecības ar Mariju. Vai tadā gadījumā viņš varētu atgriezties divistabu dzīvoklī?

– Ja dzīvoklis bija iegādāts laikā, kad vēstules autors bija oficiāls Marijas laulātais draugs, tad pēc Marijas nāves kā dzīvais palikušais laulātais viņš varētu pretendēt uz savu dzīvokļa daļu pat tad, ja zemesgrāmatā dzīvoklis būtu ierakstīts tikai uz sievas vārda. Ja pašlaik vīrietim piederētu kaut vai daļa divistabu dzīvoklī, viņš noteikti varētu tur atgriezties.

Vēl ir otrs variants – pieņemsim, ka Marija un mūsu lasītājs šo dzīvokli iegādājās kopā, bet zemesgrāmatā jau sākumā īpašumu noformēja uz meitas Irinas vārda. Šādā gadījumā lasītājam pēc sievas nāves nebūtu tiesību pretendēt uz dzīvesvietu šajā dzīvoklī pat tad, ja vecāko cilvēku attiecības būtu bijušas oficiāli noformētas.

Kādos gadījumos ir nozīme dzīvesvietas deklarācijai?

– Ja lasītājs būtu deklarējis dzīvesvietu dzīvesbiedres dzīvoklī, pēc Marijas nāves viņš drīkstētu tur turpināt dzīvot?

– Deklarēta dzīvesvieta un uzturēšanās tiesības dzīvoklī ir divi dažādi jēdzieni. Kādas adreses deklarēšana par savu sasniedzamības adresi nedod likumīgas tiesības atrasties dzīvoklī.

– **Znots mūsu lasītājam tika solījis, ka viņš varēs izmantot viņa dzīvokli līdz mūža galam. Kā šādu solījumu vajadzēja noformēt oficiāli, lai pēc tam pensionārs nenāktu uz ielas?**

– Galvenais, ikvienu vienošanos noformēt rakstveidā. Šajā gadījumā ideāls variants būtu bijis līgums par vienistabas dzīvokļa īri, kuru savulaik varēja noslēgt lasītājs ar Irinas vīru. Ja šis līgums būtu noslēgts, tad oficiāli no znota varētu irēt dzīvokli par nosacītu summu, piemēram, 2 eiro mēnesī, apmaksāt visus komunālos maksājumus un dzīvot dzīvoklī uz likumīgām tiesībām visu termiņa laiku, kāds noteikts līgumā – vai tie būtu 10 vai 50 gadi, vai visa kunga atlikusī dzīve. Ja šādā situācijā znots iedomātos pensionāru izlikt no sava dzīvokļa, tad noslēgtais īres līgums pārvilktu svītru šai iecerei. Risinājuma cena ir aptuveni 100 eiro. Šāds līgums jāslēdz vai nu pie jurista, vai pie notāra, un maksimālai drošībai ziņas par noslēgto darījumu jāatspoguļo zemesgrāmatā. Šis darības piešķirs līgumam publiskumu. Ikviens, kurš vēlēšies iegādāties šo dzīvokli, redzēs noslēgto īres līgumu un nespēs iebilst pret īrnieka dzīvošanu šajā dzīvoklī.

Tāpat varēja noformēt mūsu lasītāja personīgo servitūtu dzīvošanai znotā dzīvoklī. Ja šis servitūts būtu ierakstīts zemesgrāmatā, tas būtu garantējis vecajam kungam juntu virs galvas.

Kāda izeja?

– **Ko tagad iesākt mūsu lasītājam?**

– Ja jautājums ir par veidu, kā saglabāt tiesības dzīvot vienistabas dzīvoklī, kurā kungs dzīvo patlaban, tad man lasītājs ir jāsarūgtina: ja Irinas vīrs uzstāj, lai vēstules autors pamet mājokli, palikt dzīvoklī būs ļoti grūti, lai neteiktu, ka neiespējami. Kas attiecas uz visu pārējo... Varbūt sociālais dienests palīdzēs padzīvojušajam cilvēkam.

– **Vai Marijas bērniem – Irinai, viņas brālim vai mātai – ir pienākums uzturēt cilvēku, kurš viņus būtībā ir uzaudzinājis?**

– Ja tie būtu viņa bērni vai viņš būtu tos oficiāli adoptējis, tad, jā, viņiem būtu pienākums uzturēt mūsu lasītāju, bet šajā gadījumā uzturēt svešu vīrieti nav jauno cilvēku pienākums. Stāsti par to, kā bērni vesti uz bērnu dārzu un nodrošināti ar visu nepieciešamo, šajā gadījumā ir tikai lirika un nekas cits. Visur un visos dzīves gadījumos ir jānoformē dokumenti, tikai tie spēj palīdzēt strīdīgās situācijās. Vecā kunga lielākā kļūda bija laulības nenoslēgšana ar Mariju un nevienošanās par dzīvesbiedra iekļaušanu savā testamentā. **K**

ŪDENS UZSKAITE: ZINIET SAVAS TIESĪBAS!

Kā par ūdens patēriņu maksāt mazāk un retāk verificēt skaitītājus? Atbildes uz jautājumiem

Ilona MILLERE

Avīzes redakcija saņem lasītāju jautājumus ne tikai no Rīgas, bet arī no citām Latvijas pilsētām, un daudzos jautājumos pausta neskaidrība attiecībā uz ūdens patēriņa skaitītājiem.

Kā verificēt skaitītājus – reizi sešos vai desmit gados?

„Dzīvoju Ogrē, Mālkalnes prospektā 14,” raksta Irina. „Mūsu mājas dzīvokļos ir mehāniskie ūdens skaitītāji ar firmas *Orols* uzstādīto attālinātās rādījuma nolasīšanas iespēju. Vai mums ir tiesības verificēt skaitītājus reizi sešos vai pat astoņos gados, kā to dara daudzās mājās Rīgā?”

Ministru kabineta noteikumi Nr. 40 *Noteikumi par valsts metroloģiskajai kontrolei pakļauto mērīšanas līdzekļu sarakstu* nosaka šādus ūdens skaitītāju verificēšanas periodus:

- mehāniskie ūdens patēriņa skaitītāji – ne retāk kā reizi četros gados;
- elektromagnētiskie un ultraskaņas ūdens patēriņa skaitītāji – ne retāk kā reizi sešos gados.

Vienlaikus Ministru kabineta noteikumi Nr. 1013 pieļauj izņēmumus, kas noteikti 14.⁴ punktā: „Dzīvokļu īpašnieku kopībai vai atsevišķos gadījumos pārvaldniekam, pieņemot lēmumu par visiem dzīvokļu īpašniekiem kopīgi piederošu ūdens patēriņa skaitītāju iegādi, to vienotu uzstādīšanu, nomaīņu un atkārtotās verificēšanas nodrošināšanu, ir tiesības noteikt citu atkārtotās verificēšanas periodu, neievērojot normatīvajos aktos norādīto periodu, bet tas nedrīkst pārsniegt ūdens patēriņa skaitītāja ražotāja instrukcijā minēto lietošanas ilgumu (ja tāds ir norādīts).”

Vai ir atļauts pret iedzīvotāju gribu uzstādīt dārgus ūdens skaitītājus?

„Dzīvoju Rīgā, piecstāvu mājā Maskavas ielā, un mūs apsaimnieko uzņēmums *Rīgas namu pārvaldnieks*,” raksta Valters. „Ūdens zudumi mājā pastāvīgi pārsniedz 20%, bet mājas vecākā neiesaka man sūdzēties pārvaldniekam, baidoties no tā, ka mūsu mājai var uzspiest dārgu elektronisko ūdens skaitītāju uzstādīšanu. Vai tiešām šādus skaitītājus var uzspiest pretēji mūsu gribai?”

Normatīvie akti paredz, ka pēc tam, kad ūdens zudumi trīs mēnešu laikā pēc kārtas pārsniedz 20% no kopējā mājas patēriņa, pārvaldniekam, ja pat nav jebkādu iedzīvotāju sūdzību, ir jāsauc darboties.

Ministru kabineta noteikumos Nr. 1013 teikts, ka šādā situācijā pārvaldniekam divu mēnešu laikā jānoskaidro ūdens zudumu cēloņi, rakstiski jāinformē dzīvokļu īpašnieki par nepieciešamajiem pasākumiem ūdens zudumu samazināšanai un kopā ar dzīvokļu īpašniekiem jāizvērtē iespēja veikt zudumu novēršanas pasākumus.

Ja pārvaldniekam nav iespējams veikt pārbaudi divu mēnešu laikā, tad atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr. 1013 prasībām viņam rakstiski jāinformē īpašnieki par reāliem pārbaudes termiņiem.

Tālāk – uzmanību! Ja pārvaldnieks savos priekšlikumos ir pieminējis skaitītāju nomaīņas nepieciešamību, vienotu prasību noteikšanu visiem dzīvokļu skaitītājiem vai kārtības grozīšanu par skaitītāju nomaīņu vai verificēšanas kārtību, tad dzīvokļu īpašniekiem tiek dots pusgads pārdomām un kopīga lēmuma pieņemšanai. Ja dzīvokļu īpašnieki tā arī nav pieņēmuši kopīgu lēmumu, tad šādu lēmumu viņu vietā un pēc saviem ieskatiem pieņems pats pārvaldnieks.

Valtera mājas vecākajai ir taisnība – *Rīgas namu pārvaldnieks* var uzstāt uz vienotu attālināti nolasāmo skaitītāju uzstādīšanu mājā un pat izdevumus par to iegādi iekļaut dzīvokļa rēķinā. Prakse rāda, ka Rīgā šis Ministru kabineta noteikumu Nr. 1013 punkts praktiski netiek piemērots, tāpēc nav iemesla atlikt sūdzību par ūdens zudumiem.

Vai jāmaksā par ūdeni, ja dzīvoklī neviens nedzīvo?

„Pirms kāda laika nomira mans brālis – dzīvokļa īpašnieks Kandavas ielā Rīgā,” raksta Janīna Petravska. „Mēs ar vīru (viņa vienīgā mantinieki) bijām tik nomākti, ka ieradāties tukšajā dzīvoklī tikai pēc astoņiem mēnešiem, kad jau bija noformēts mantojums. Pastkastē mēs atradām apsaimniekotāja rēķinus, kuri joprojām bija izrakstīti uz brāļa vārda, un maksa par ūdeni bija aprēķināta atbilstoši normatīvam – 6 kubikmetri mēnesī. Dzīvoklī šajā laikā neviens nedzīvoja, kādēļ mums jāmaksā?”

Šādā situācijā var saprast cilvēku bēdas un jaunās rūpes, bet jācenšas saprast arī pārvaldnieku – viņš izmaiņas īpašnieku sastāvā nevar zināt, ja tās viņam netiek paziņotas. Par laimi, tieša atbilde uz Janīnas uzdotu jautājumu atrodama normatīvajos aktos. MK noteikumu Nr. 1013 29.² punktā teikts, ka:

„Pārvaldniekam ir pienākums veikt maksājumu pārreķinu par ūdensapgādes pakalpojumu (un ar to saistīto maksājumu) par periodu, kas nav ilgāks par sešiem mēnešiem, ja dzīvokļa īpašnieks objektīvu iemeslu dēļ nav varējis paziņot par prombūtni (un nodot rādījumu ar patēriņu nulle – *red. piezīme*) vai ir miris un šajā laika periodā atsevišķo īpašumu neizmantoja neviena persona. Dzīvokļa īpašnieks, kurš lūdz veikt pārreķinu, pēc pārvaldnieka pieprasījuma nodrošina piekļuvi ūdens patēriņa skaitītāju rādījumu nolasīšanai. Pārreķinu var veikt, attiecīgi samazinot vai paugstinot turpmākos maksājumus.” **K**

AIZLIEGUMI UN NOTEIKUMI GLĀBJ DZĪVĪBAS

Par ko var sodīt Valsts ugunsdzēsības dienesta inspektors, un kā no soda izvairīties?

Ilona MILLERE

Tragiski, bet Latvija strauji tuvojas bēdīgam rekordam: šī gada astoņos mēnešos ugunsgrēkos bojā gājuši 68 iedzīvotāji. Salīdzinājumam – pagājušajā gadā bojā gājušo bija 83. Daudzi ugunsgrēki izceļas privātmājās vai dzīvokļos, un to cēlonis ir iedzīvotāju nepareiza rīcība.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā uzzinājām, ka ik gadu tiek veiktas aptuveni 8000 pārbaudes, lai noskaidrotu, kā māju un dzīvokļu īpašnieki ievēro ugunsdrošības noteikumus. Ugunsdrošības noteikumus skaidri noteikts, ka dzīvokļa īpašniekam ir pienākums reizi 10 gados pasūtīt sava dzīvokļa elektroinstalācijas pārbaudi, demontēt tvaika nosūcēja izvadu no kopējās ventilācijas sistēmas, ja tiek izmantota gāzes plīts, un uzstādīt dūmu detektoru.

Uzmanību, pārbaude!

Sīkāk par pārbaudēm pastāstīja Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Ugunsdrošības uzraudzības organizēšanas nodaļas priekšnieks Tomass Lausmā:

– Aptuveni puse bojāgājušo dzīvību ir zaudējuši, saindējoties ar toksiskiem degšanas produktiem. Ja cilvēki dzīvokļos uzstādītu dūmu detek-

torus, kā to paredz normatīvie akti, upuru skaits varētu būt mazāks.

– Pastāstiet, lūdzu, kādu iemeslu dēļ visbiežāk izceļas ugunsgrēki?

– 60% gadījumu ugunsgrēka cēlonis ir iedzīvotāju neuzmanīga apiešanās ar uguni. 20% ugunsgrēku izceļas no bojātas elektroiekārtas, un vēl 5% gadījumu ugunsgrēku cēlonis ir saistīts ar apkures ierīcēm; skaitļos tas ir 450–500 ugunsgrēku gadā. Vēl varu teikt, ka no šī skaita 31% ugunsgrēku notiek daudzdzīvokļu mājās.

– Cik bieži VUGD darbinieki pārbauda, kā iedzīvotāji ievēro ugunsdrošības prasības savās mājās un dzīvokļos?

– VUGD notiek plānotas un neplānotas pārbaudes. Plānotās pārbaudes mēs veicam paaugstinātas bīstamības objektos, kā arī slimnīcās, viesnīcās, sociālajās mājās un ražošanas ēkās. Pārbaudu veikšanas vietu izvēli ietekmē kopējā

ugunsgrēku statistika valstī, turklāt plānveidīgi veicam arī pārbaudes koplietošanas telpās daudzdzīvokļu dzīvojamajās mājās.

Ārkārtas pārbaudes mēs veicam uz iedzīvotāju vai namu pārvaldnieku iesniegumu pamata, kā arī pēc notikušiem ugunsgrēkiem vai sadarbībā ar citiem dienestiem.

Vidēji gadā mūsu dienests veic 4–5 tūkstošus plānveida un 2–3 tūkstošus ārpuskārtas pārbaudes.

– Kādus pārkāpumus jūs visbiežāk fiksējat dzīvojamajās mājās?

– Bieži izrādās, ka dzīvojamā mājā laikā nav veikta elektroinstalācijas, to starpā sazēmējuma ierīču, pārbaude. Nereti gadās, ka mājā nav notikusi dūmvada tehniskā stāvokļa pārbaude un tas nav tīrīts saskaņā ar prasībām. Nākas konstatēt arī apkures iekārtu, gāzes aparāta un dabiskās ventilācijas kanālu pārbaudes un tīrīšanas kārtības neievērošanu.

Signāls brīdinās par ugunsgrēku

– No 2020. gada 1. janvāra privātmājām un dzīvokļiem Latvijā jābūt aprīkoti ar dūmu detektoriem. Cik pārbaudu par dūmu detektora esamību esat veikuši?

– Ja gadā veicam aptuveni 8 tūkstošus pārbaudu, tad aptuveni 8 tūkstošus reižu noskaidrojam, vai telpā ir dūmu detektors.

– Ko atklāja pārbaudes?

– Diemžēl mums nav datu par to, cik mājās un dzīvokļos nav dūmu detektoru.

– Cik īpašnieku sodīti ar naudas sodu par to, ka nav uzstādījuši dūmu detektoru?

– 2020. gadā VUGD lēmumu par administratīvā soda piemērošanu pieņēma 237 pārkāpumos, bet man nav datu par to, cik lēmumu attiecināmi tieši uz dūmu detektoru neesamību. Administratīvo sodu, kas ietver arī naudas sodu, ir saņēmušas 163 privātpersonas un 74 juridiskās personas. Naudas sodu kopsumma bija 29 811 eiro.

– Cik liels naudas sods par dūmu detektora neesamību var būt privātpersonai?

– Normatīvajos aktos konkrēts naudas soda apmērs par ugunsdzēsības mērierīces neesamību nav noteikts, bet kopumā par ugunsdrošības prasību neievērošanu piemēro brīdinājumu vai naudas sodu. Fiziskajai personai soda nauda var būt robežās no 30 līdz 280 eiro, bet juridiskajām personām – no 280 līdz 1400 eiro.

Soda naudas summai jābūt samērīgai ar pārkāpumu, tas ir, katru pārkāpumu novērtē, ņemot vērā tā raksturu un mīkstinošos apstākļus, turklāt, nosakot naudas soda apmēru, amatpersonai ir pienākums ņemt vērā pārkāpēja finansiālo stāvokli.

– Kādās situācijās pārkāpējs uzreiz saņem sodu, bet kādās – tikai brīdinājumu?

– Ja konstatētais pārkāpums nav tāds, kas var izraisīt tūlītēju aizdegšanos, vairumā gadījumu amatpersona noformēs administratīvo aktu, kurā norādīs termiņu neatbilstības novēršanai. Tikai tad, ja pārkāpumi netiks novērsti norādītajā termiņā, amatpersona var uzlikt naudas sodu īpašniekam vai dzīvojamās mājas pārvaldniekam.

Sods par tvaika nosūcēja nedemontēšanu

– No 2019. gada 1. janvāra ir spēkā īpaša ugunsdrošības noteikumu norma, kas aizliedz iedzīvotājiem virtuves tvaika nosūcēja izvadu pieslēgt dabiskās ventilācijas šahtai. (Šāds pieslēgums nobloķē šahtu, savukārt gāzes noplūdes gadījumā tā uzkrājas telpās, radot sprādzienbīstamu situāciju.) Kā jūs sodāt iedzīvotājus, kuri nav demontējuši šādus tvaika nosūcējus?

– Vispirms precizēšu – ja nosūcēja izvads nav pievienots vienīgajam ventilācijas kanālam dzīvoklī, tas nav uzskatāms par pārkāpumu. Ja dzīvoklī ir tikai viens ventilācijas kanāls, tad dienesta amatpersona var pieņemt lēmumu par naudas soda uzlikšanu. Tik un tā vispirms tiks noformēts akts, kurā dzīvokļa īpašniekam dos termiņu pārkā-

„No 2021. gada 1. septembra stājas spēkā jauna ugunsdrošības prasība māju un dzīvokļu īpašniekiem, kuriem ir krāsns apkure.”

puma novēršanai. Ja minētajā termiņā pārkāpums netiks novērsts, pārkāpējam var uzlikt naudas sodu. Fiziskai personai – no 50 līdz 5000 eiro, bet juridiskai personai – līdz 10 tūkstošiem eiro.

– **Vai prasība attiecas arī uz tiem, kuri virtuvē izmanto elektrisko plīti?**

– Nē, šī ugunsdrošības noteikumu prasība neattiecas uz dzīvokļiem, kuros uzstādītas elektriskās plīti.

– **Jūs teicāt, ka tvaika nosūcēja izvada pievienošana vienīgajam ventilācijas kanālam nav uzskatāma par pārkāpumu. Kā dzīvokļa īpašnieks vai mājas īpašnieks var uzzināt, cik ventilācijas kanālu ir viņa virtuvē?**

– Visvienkāršākais veids – izpētīt savas mājas vai dzīvokļa inventarizācijas lietu. Parasti inventarizācijas lieta glabājas pie dzīvokļa īpašnieka.

– **Vai vēl pirms VUGD inspektoru ierašanās dzīvokļa īpašniekam ir iespēja pārliecināties, vai tvaika nosūcēja pieslēgums atbilst ugunsdrošības prasībām?**

– Mans ieteikums – pieaicināt ventilācijas speciālistu. To, vai tvaika nosūcējs ir pieslēgts dabiskās ventilācijas šahtai, VUGD darbinieki pārbaudīs tikai tajos gadījumos, ja mājoklī jau noticis ugunsgrēks vai saņemta sūdzība, ka tvaika nosūcēja izvads ir pievienots dabiskās ventilācijas šahtai. Šajā gadījumā pārkāpēju gaida administratīvais akts, kurā būs dots termiņš pārkāpuma novēršanai.

– **Cik bieži izdodas atrast pārkāpējus?**

– Skaitļus nesaukšu, bet bieži.

Ugunsdzēsamais aparāts – katrā mājā

– **Pagājušajā gadā spēkā stājās noteikumi, kas paredz, ka visu privātmāju īpašniekiem mājās jābūt ugunsdzēsamajiem aparātiem. Ko parāda dienesta pārbaudes – iedzīvotāji izpilda šo prasību?**

– 2020. gadā par ugunsdzēsamā aparāta neesamību mēs administratīvos sodus neesam piemērojuši, bet, sākot ar 2021. gadu, to darām. Atgādinu, ka naudas sods tiek uzlikts tikai tad, ja izskaidrošanas darbs nav līdzējis un cilvēks nav uzskatījis, ka vajag ievērot normatīvo aktu prasības.

Iekšējās elektroinstalācijas pārbaude

Dzīvokļa vai mājas iekšējā elektroinstalācija ir zema sprieguma elektriskās sistēmas daļa elektrības pārvadei un sadalei no elektrisko iekārtu robežas līdz elektroierīcēm. Daudzdzīvokļu mājā katra atsevišķa īpašnieka atbildībā ir elektroinstalācija no dzīvokļa drošinātāja līdz spuldzītei vai rozetei viņa dzīvoklī, savukārt par elektroinstalācijas pārbaudi koplietošanas telpās atbild mājas pārvaldnieks. Ja dzīvojamā mājā ir kādi vadi, kuri netiek izmantoti, tad atbilstoši ugunsdrošības noteikumiem tie jādemontē.

Pārbaudi šādā objektā atļauts veikt sertificētam speciālistam. Pēc pārbaudes viņš noformē aktu, kuram pievieno sava sertifikāta, mērāmās iekārtas kalibrēšanas sertifikāta un elektroinstalācijas shēmu kopijas. Ja elektriskās ir atradīti pārkāpumi, viņš tos var novērst nekavējoties vai arī aizliegt ekspluatēt nesalabotu elektroinstalāciju.

Dūmu detektors

Dūmu detektors ar skaļu signālu ziņos, ja mājoklī izveidojas sadūmojums. Dūmu detektoru var piestiprināt pie griestiem ar divpusējo līmlenti. Šī ierīce nav dārga un ir brīvi pieejama – par 10 līdz 30 eiro to var iegādāties elektropreču veikalos, specializētajos ugunsdzēsības aprīkojuma veikalos, saimniecības preču veikalos un pat lielveikalos.

Izvēloties dūmu detektoru, vienīgā prasība ir pārliecināties, vai uz tā korpusa ir CE marķējums un informācija par atbilstību Eiropas standartam EN 14604. Minimālā prasība – dzīvoklī instalēts vismaz viens dūmu detektors.

Norobežojumi evakuācijas ceļos

Visām izejām, kas mājās paredzētas tās būvniecības laikā, jābūt brīvām, jo tās ir cilvēku evakuācijas izejas briesmu gadījumā. Piemēram, ja eja starp diviem daudzstāvu mājas balkoniem bija iecerēta tās būvniecības laikā, to jāatver.

Pārbaudīt elektroinstalāciju dzīvokļos

– Jau kopš 2016. gada spēkā ir ugunsdrošības noteikumi, kuri katras mājas un katra dzīvokļa īpašniekam uzliet par pienākumu vienu reizi desmit gados veikt mājokļa elektroinstalācijas darbības pārbaudi. Vai pareizi, ka īpašnieku, kurš šos noteikumus ir ignorējis, gaida sods?

– Jā. Fiziskajai personai paredzētā soda nauda ir robežās no 30 līdz 280 eiro, bet juridiskajām personām – no 280 līdz 1400 eiro.

– **Kā ugunsdzēsības dienests pārbauda, vai ir veikta elektroinstalācijas pārbaude? Kādi dokumenti to apliecina?**

– Mēs pieprasām elektroinstalācijas pārbaudes aktus. Elektroinstalācijas un kontaktsavienojumu pārbaudi veic sertificēts elektriķis ar termokameru un izsniedz mājokļa valdītājam aktu ar visiem veiktās pārbaudes tehniskajiem datiem.

Elektriķis pārbaudes laikā izmanto speciālu aparatūru un atklāj vietas, kur ir problēmas, un tad piedāvā elektrības vadu nomaiņu. Tā var būt daļēja vai veikta pilnībā. Ja darbības pārbaude nav izdarīta, par to draud sods. Kā jau minēju – fiziskai personai – no 30 līdz 280 eiro, bet juridiskai personai – no 280 līdz 1400 eiro. Dienesta amatpersona ir tiesīga izteikt brīdinājumu un uzreiz neizrakstīt naudas sodu.

– **Kādos gadījumos dzīvokļa vai mājas īpašnieku par bojātu elektroinstalāciju gaida brīdinājums, nevis naudas sods?**

– Grūti definēt, jo katrs pārkāpums tiek vērtēts individuāli, ņemot vērā tā raksturu un mīkstinošos apstākļus.

– **Vai elektroinstalācija jāpārbauda arī salīdzinoši jaunu māju dzīvokļu īpašniekiem?**

– Likums ir visiem viens, un to nepilda atkarībā no mājas vecuma. Ja īpašums atrodas jaunbūvē, tad pēc pirmajiem 10 gadiem no nodošanas ekspluatācijā visiem dzīvokļu īpašniekiem obligāti ir jāpārbauda elektroinstalācija. Lielākā daļa dzīvojamā māju ir uzskatāmas par vecām, un pret tām ir jāizturas īpaši uzmanīgi. Neaizmirsīsim, ka

Latvijā 20% ugunsgrēku notiek tieši bojātas elektroinstalācijas dēļ.

Režģu demontāža

– **Daudzdzīvokļu mājās norobežojumus – restes – ir aizliegts uzstādīt galvenajos un rezerves evakuācijas ceļos. Vai logu restes un aizrestotas lodžijas ir ugunsdrošības prasību pārkāpums?**

– Ja rezerves evakuācijas ceļš paredzēts caur ēkas lodžijām, tad režģu uzstādīšana ir aizliegta.

– **Pat ja tā atrodas pirmajā stāvā?**

– Jā, pat tad, ja režģis pirmajā stāvā ir uzstādīts ar mērķi pasargāt no zagļiem.

– **Ja lodžijās un balkonos nav evakuācijas lūku?**

– Ja evakuācijas ceļš nav paredzēts caur lodžijām un balkoniem, tad restes uz tām drīkst uzstādīt. Kas attiecas uz logiem, tad no ugunsdrošības prasību viedokļa restes uzstādīt ir atļauts, tomēr piebīdīšu, ka aizrestoti logi un lodžijas būtiski traucē cilvēku glābšanas darbus ugunsgrēka gadījumā.

– **Kur režģu uzstādīšana ir aizliegta?**

– Režģi nedrīkst būt daudzdzīvokļu dzīvojamā māju koplietošanas telpās, piemēram, atdalītajās kāpņu telpās. Ja tādi ir uzstādīti, tie noteikti jādemontē.

– **Ja pārbaudes laikā dienesta darbinieki konstatē restes vietās, kur tās nedrīkst būt, kurš saņems administratīvo sodu – dzīvokļa īpašnieks vai mājas pārvaldnieks?**

– Ja konstatēsim, ka aizrestota lodžija ar evakuācijas lūku, tad sodu saņems dzīvokļa īpašnieks. Ja režģi atrodas koplietošanas telpās, sods mājas pārvaldnieku, ja mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas līgumā viņam būs noteikta atbildība par ugunsdrošības prasību ievērošanu. Fiziskajai personai soda lielums ir no 30 līdz 280 eiro, bet juridiskai personai – no 280 līdz 1400 eiro.

– **Kādos gadījumos dzīvokļa īpašnieks vai pārvaldnieks var saņemt tikai brīdinājumu, nevis naudas sodu?**

– Lēmumu par brīdinājuma izteikšanu pieņems gadījumos, ja dzīvokļa īpašnieks vai nama apsaimniekotājs nav ievērojis ugunsdrošības prasības, bet tas nav izraisījis ugunsgrēku un nevar to izraisīt. Mūsu amatpersona to norādīs administratīvajā aktā, kuru izsniegs dzīvokļa īpašniekam vai apsaimniekošanas uzņēmumam, dodot laiku trūkumu novēršanai. Naudas sods šajā gadījumā netiks piemērots.

Ja namu apsaimniekotāja vai dzīvokļa īpašnieka darbības vai bezdarbības rezultātā būs izcēlies vai varētu izcēlies ugunsgrēks, tad pret attiecīgo personu tiks sāktas administratīvā pārkāpuma process un tas beigsies ar naudas soda piemērošanu.

– **Kādas izmaiņas ugunsdrošības prasībās stāsies spēkā 2021. gadā?**

– 2021. gada 1. septembrī stājas spēkā grozījumi MK noteikumos Nr. 238 *Ugunsdrošības noteikumi*. Turpmāk 63.¹ punkts noteiks: „Cietā kurināmā apkures ierīces kurtuves priekšā degspējīga materiāla grīdu pārklāj ar degtnespējīgu materiālu, kura izmērs pārsniedz kurtuves platumu izmērus vismaz par 150 mm no kurtuves sānu malām un vismaz 300 mm tās priekšā.”

– **Kādu nedegošo materiālu jūs ieteiktu izmantot kurtuvju norobežošanai, un vai dienests pārbaudīs arī šī normatīva prasības izpildi?**

– Kurtuves priekšā kā nedegošo materiālu var izmantot betonu, metālu, keramikas vai akmens masas flīzes, un, jā, šīs prasības ievērošana tiks iekļauta vispārējo ugunsdrošības prasību ievērošanas pārbaudē ietvaros. **K**

RĪGAS BŪVVALDE TIEK LIKVIDĒTA

No 1. septembra Pilsētas attīstības departaments pārņems Rīgas pilsētas būvvaldes un aģentūras „Rīgas pilsētas arhitekta birojs” funkcijas

No 1. septembra, likvidējot Rīgas pilsētas būvvaldi un aģentūru „Rīgas pilsētas arhitekta birojs”, iepriekšminēto institūciju funkcijas pārņems Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments.

Turpmāk tieši departaments būs vadošā pašvaldības iestāde galvaspilsētas attīstības un teritorijas plānošanā, kas Rīgas pilsētā pārraudzīs un koordinēs attīstības procesus, nodrošinās būvniecības procesa tiesiskumu, t.sk. veiks pašvaldības būvvaldes funkcijas, nodrošinās sabalansētu mobilitātes attīstību, pārraudzīs arhitektūras procesa kvalitāti un kvalitatīvas pilsētvides attīstību, pārraudzīs un kontrolēs vides objektu izvietojumu, pilsētas apstādījumus, zemes ierīcību, nodrošinās kultūrvēsturisko vērtību aizsardzību un adrešu piešķiršanu.

No septembra klientiem būs pieejama vieno-ta pakalpojumu sniegšanas sistēma: zvanu centra tālruna numurs – **671058000**, e-pasts – **pad@riga.lv**, tīmekļvietne – **rdpad.lv**. Pārejas periodā līdz 2022. gadam būs pieejami arī līdzšinējie pakalpojumu saņemšanas un konsultāciju veidi. **K**

MĀJU APSAIMNIEKO DZĪK, KĀ MAKSĀT NODOKĻUS?

No 1. jūlija ir stājušās spēkā izmaiņas likumā *Par valsts sociālo apdrošināšanu*, kas noteic, ka par katru sociāli apdrošināmo personu jāveic valsts sociālās apdrošināšanas minimālās obligātās iemaksas vismaz no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas. Minimālo iemaksu objekts ir trīs minimālās algas – 1500 eiro ceturksnī jeb 500 eiro mēnesī.

„Mūsu māju apsaimnieko dzīvokļu īpašnieku kooperatīvā sabiedrība (DzĪK),” raksta anonīms dzīvokļa īpašnieks. „Pamatojoties uz DzĪK statūtiem, tiek ievēlēta kooperatīva valde un revīzijas komisija, kas ir reģistrēti Uzņēmuma reģistrā. Darba līgumi ar valdes locekļiem un revīzijas komisijas locekļiem netiek slēgti, bet Valsts ieņēmumu dienestā tiek iesniegtas ziņas par darbaņēmējiem (kods 11 „Darbaņēmēja statusa iegūšana”).

Par katru valdes sēdi valdes locekļi saņem atlīdzību – 60 eiro, no kuras ietur visus nodokļus un iemaksā budžetā. Atlīdzība tiek izmaksāta pēc valdes locekļa pieprasījuma, bet ne retāk kā reizi gadā.

Vai DzĪK tagad jāmaksā papildu sociālais nodoklis no noteiktās minimālās

darba algas par katru no valdes un revīzijas komisijas locekļiem?”

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras atbilde:

– Saskaņā ar likuma *Par valsts sociālo apdrošināšanu* 1. panta 2. punkta c apakšpunktu komercsabiedrības valdes, padomes loceklis, prokūrists, kontrolieris, Valsts probācijas dienesta brīvprātīgais probācijas darbinieks, kā arī cita persona, kura ieņem amatu, kas dod tiesības uz atlīdzību, ir darbaņēmējs, ja atlīdzība ir faktiski noteikta. Tātad, ja valdes locekļiem ir noteikta atlīdzība un viņi Valsts ieņēmumu dienestā ir reģistrēti kā darbaņēmēji, par viņiem būs jāveic minimālās obligātās iemaksas par visu to laika periodu, kurā viņi ir darbaņēmēja statusā. **K**

UZDOD JAUTĀJUMU MĒRAM!

Rīgas domes priekšsēdētājs un pašvaldības pārstāvji tiksies ar rīdziniekiem deviņās apkaimēs

Rīgas domes priekšsēdētājs Mārtiņš Staķis, pašvaldības deputāti un darbinieki diskusiju ciklā „Apkaimju sarunas ar Rīgas mēru” tiksies ar iedzīvotājiem deviņās apkaimēs, lai pārrunātu pilsētniekiem aktuālākās pašvaldības problēmas un risinājumus. Ir iespējams uzdot jautājumus arī par daudzdzīvokļu māju apsaimniekošanu un labiekārtošanu.

Sarunu cikls norisināsies no 17. augusta līdz 2. septembrim. Rīdzinieki aicināti uzdot jautājumus Rīgas domes vadībai un paust viedokli jau tagad, aizpildot iedzīvotāju aptauju par apkaimju problēmjautājumiem (riga.lv/lv/aptaujas).

„Mēs no rīdziniekiem saņemam daudz jautājumu, lūgumu un ierosinājumu, taču nekas nevar aizstāt sarunu klātienē aci pret aci. Diemžēl pandēmijas dēļ šādu tikšanos iespējas ir samazinājušās, tāpēc aicinu rīdziniekus apmeklēt šo sarunu ciklu, satikt pašvaldības pārstāvjus, lai saņemtu atbildes uz saviem jautājumiem. Kopā ar mani meklēsim labākos veidus, kā varam padarīt savu kopīgo pilsētu dzīvošanai draudzīgāku, sakārtotāku un cilvēcīgāku. Pašvaldībai jādodas pie iedzīvotājiem, nevis otrādi, tāpēc pasākumi notiks apkaimēs visā galvaspilsētā. Uz tikšanos Rīgas apkaimju sarunās!” uzsvēr Rīgas mērs M. Staķis.

Sarunu laikā būs iespēja izjautāt Rīgas mēru, kā arī satikt pašvaldības pārstāvjus pie tematiskajiem galdiem, pārrunājot risinājumus jautājumiem, kas saistīti ar mājokli un apsaim-

niekošanu, mobilitāti un transportu, rīdzinieku labklājību, pilsētvides attīstību un Rīgas nākotni.

Ņemot vērā valstī noteiktos ierobežojumus, dalība klātienē iespējama, uzrādot derīgu Covid-19 sertifikātu (covid-19sertifikats.lv) kopā ar personu apliecināšanu dokumentu (pase vai ID karte), dalībniekiem apliecinot, ka:

- ir vakcinējušies pret Covid-19;
- ir pēdējā pusgada laikā pārslimojuši Covid-19;
- pēdējo 48 stundu laikā ir veikuši Covid-19 testu un tas ir negatīvs;
- pēdējo 6 stundu laikā ir veikuši Covid-19 ātro antigēna testu un tas ir negatīvs.

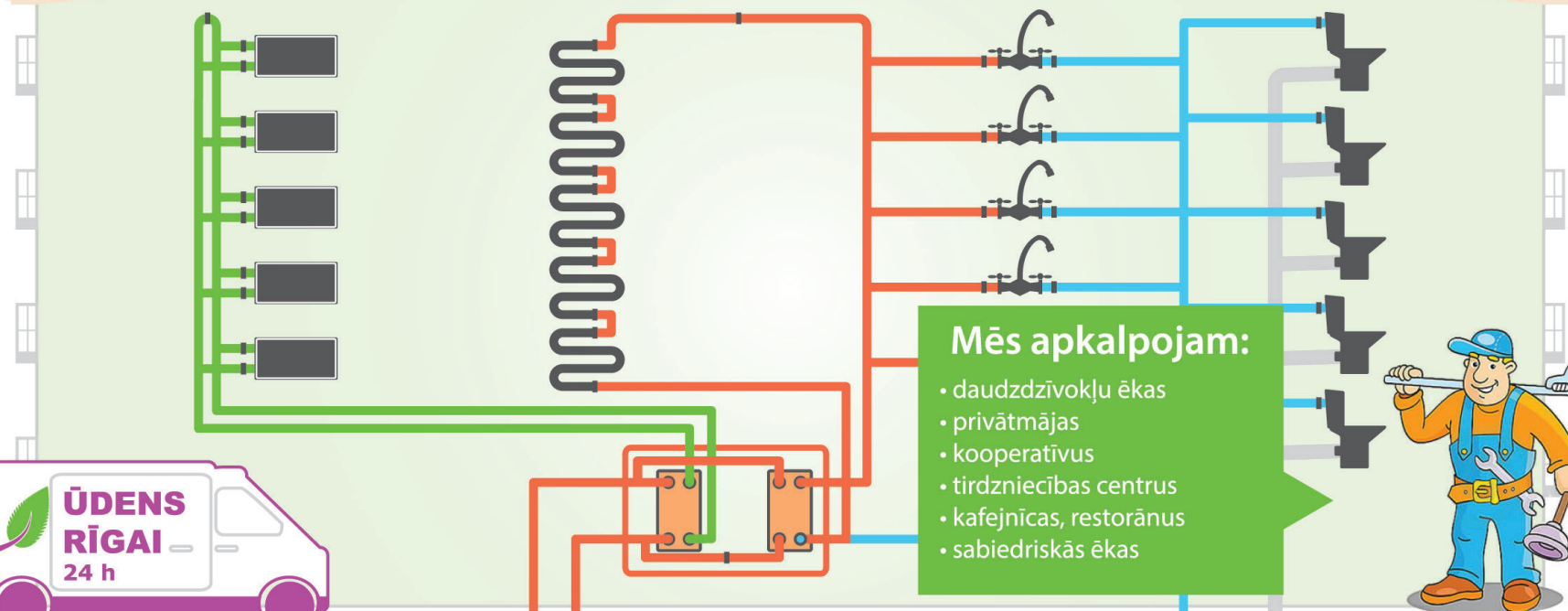
„Apkaimju sarunas ar Rīgas mēru” norises laiks un datumi:

- 17.08.** – centrs, Ziedoņdārs (plkst. 18.00–20.00);
- 19.08.** – Daugavgrīva, Daugavgrīvas vidusskola, Parādes iela 5, stadions (plkst. 18.00–20.00);
- 23.08.** – Imanta, Imantas vidusskolas sporta centrs, Kurzes prospekts 158 (plkst. 18.00–20.00);
- 24.08.** – Jugla, Juglas vidusskola, Kvēles iela 64 (plkst. 18.00–20.00);
- 25.08.** – Ilģuciems, Nordeķu parks (plkst. 18.00–20.00);
- 26.08.** – Purvciems, Purvciema vidusskola, Detlava Brantkalna iela 5 (plkst. 18.00–20.00);
- 30.08.** – Ziepniekkalna, Ēbelmuižas parks, kultūrtelpa „Strops” (plkst. 18.00–20.00);
- 31.08.** – Ķengarags, Ķengaraga promenāde, pie Rīgas 51. vidusskolas (plkst. 18.00–20.00);
- 02.09.** – Sarkandaugava, BJC „Laimīte” pagalmā, Sarkandaugavas iela 24 (plkst. 18.00–20.00). **K**

ŪDENS RĪGAI

udensrigai@udensrigai.lv | www.udensrigai.lv | +371 25413007

Mēs apkalpojam:

- daudzdzīvokļu ēkas
- privātmājas
- kooperatīvus
- tirdzniecības centrus
- kafejnīcas, restorānus
- sabiedriskās ēkas

Kanalizācijas avāriju dienests

- cauruļvadu skalošana ar hidrodinamisko iekārtu
- iekšējo un ārējo cauruļu aizsprostu likvidēšana ar augstspiediena iekārtu
- aizsprostu likvidēšana ar rokas instrumentiem
- cauruļvadu videoinspekcija

Ūdens apgāde, kanalizācija un apkure

- ūdens apgādes guļvadu nomaiņa un remonts
- maģistrālo kanalizācijas cauruļu nomaiņa un remonts
- ūdens un kanalizācijas stāvvadu nomaiņa un remonts
- apkures sistēmu cauruļvadu izbūve
- ārējās fekālās un lietus kanalizācijas tīklu montāža
- siltumtrašu izbūve
- ūdens hidrantu montāža

Ēku tehniskā apkalpošana

24h avārijas dienesta pakalpojumi

Nekustamo īpašumu inženiersistēmu apkalpošana uz liguma pamata, kurā ietilpst:

- karstā un aukstā ūdens apgādes tīklu apkalpošana
- iekšējo apkures sistēmu apkalpošana
- kanalizācijas tīklu apkalpošana
- individuālo siltummezglu apkalpošana
- elektroapgādes tīklu apkalpošana
- skaitītāju rādījumu nolasišana